

Број: 01-02-4-579-2/23
Датум: 14.5.2023.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 15.06.2023			
Broj predmeta	Broj lista	Broj listića	Broj prijave
01,02-04-1-	1345/23		

S

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Предмет: Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2022. годину, доставља се,

У складу са чланом 40. став (1) тачка ц) Закона о заштити личних података у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број: 49/06, 76/11 и 89/11“) достављамо вам Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2022. годину.

Извјештај достављамо на службеним језицима и писмима у штампаној, као и у електронској верзији.

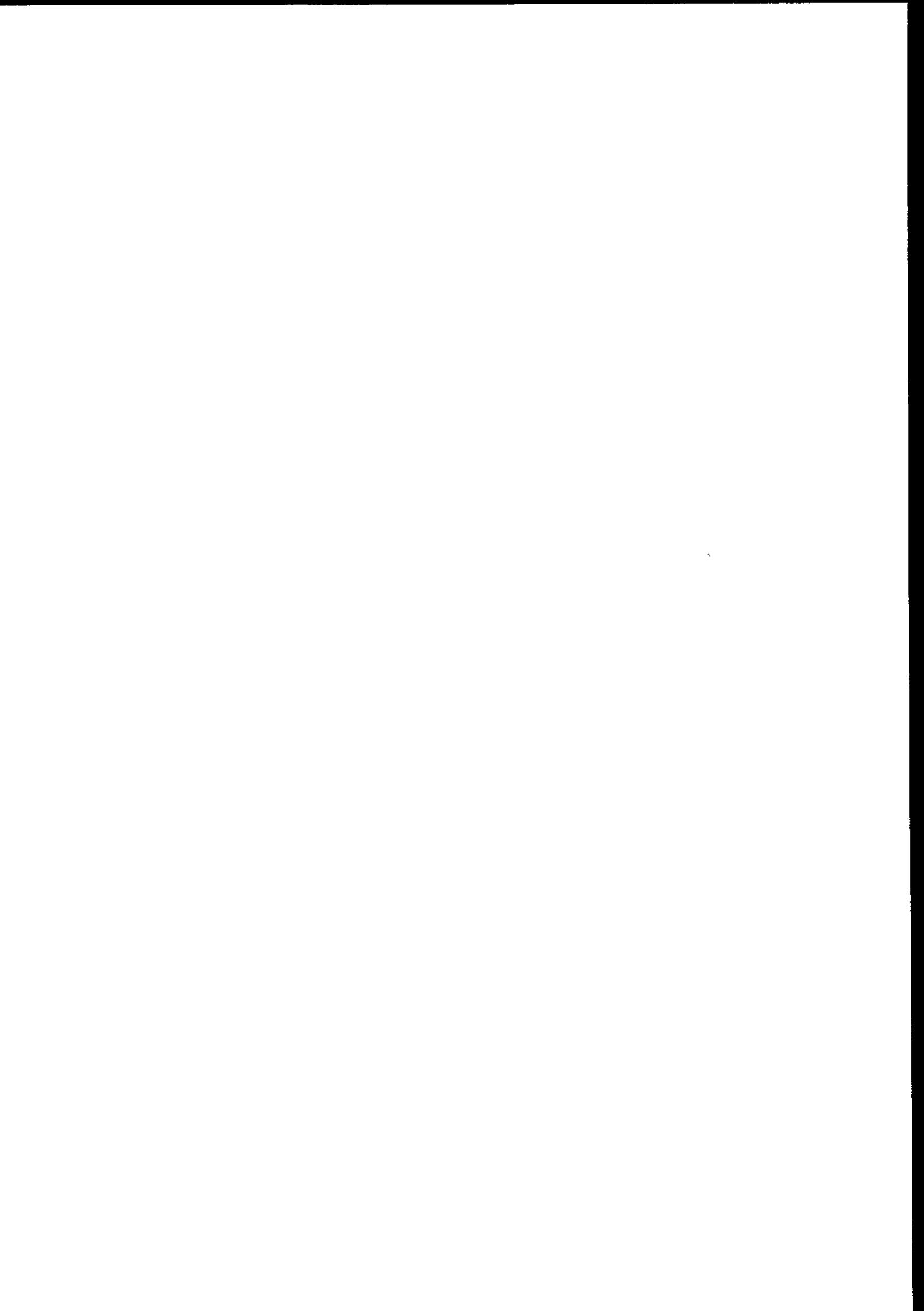
- Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2022. годину, као у тексту
- CD

С поштовањем,

Доставити:

- Наслову
- У спис

Број: 01-02-4-579-1/23

Датум: 20.5.2023.

ИЗВЈЕШТАЈ **О ЗАШТИТИ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА** **У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА 2022. ГОДИНУ**

Сарајево, мај 2023. године

I. УВОД

1.1 Опште напомене

На основу члана 40. став (1) тачка ц) Закона о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ број 49/06, 76/11 и 89/11) (у даљем тексту: Закон) Агенција за заштиту личних података у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Агенција), подноси Извјештај о заштити личних података за 2022. годину Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине. Ово је петнаести Извјештај који Агенција подноси Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Заштита личних података, у смислу заштите приватности, једна је од основних вриједности сваког демократског друштва и аспект људских права којем се поклања велика пажња, а има за циљ заштиту приватног живота у погледу обраде личних података.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода, у члану 8. Право на поштовање приватног и породичног живота, гласи:

1. Свако лице има право на поштовање свог приватног и породичног живота, дома и преписке.
2. Јавна власт се не мијеша у вршење овог права, осим ако је такво мијешање предвиђено законом и ако је то неопходна мјера у демократском друштву у интересу националне безбједности, јавне безбједности, економске добробити земље, спрјечавања нереда или спрјечавања злочина, заштите здравља и морала или заштите права и слобода других.

Свако лице на територији Босне и Херцеговине, без обзира на држављанство или пребивалиште има право на заштиту личних података, који се на њих односе.

Питања заштите приватности присутна су у сваком аспекту живота појединца посебно јер савремени услови живота омогућавају доступност великом броју података. Свјесни смо да живимо у свијету који се заснива на подацима и свједоци смо великих промјена које је проузроковала глобализација и технолошки напредак, нарочито у информатичком и дигиталном свијету. У процесу глобализације, информације не познају границе, па је тешко осигурати баланс између приватности и безбједности, подржавајући и приступ информацијама и заштиту личних података.

1.2 Међународни правни извори

Међународни правни прописи из области заштите личних података постоје на нивоу Савјета Европе и Европске уније.

На нивоу Савјета Европе донесена је Конвенција о заштити појединаца у погледу аутоматске обраде личних података (ЕТС 108). Иста је измијењена и допуњена, усвајањем Протокола о измјенама и допунама Конвенције о заштити појединаца у погледу аутоматске обраде личних података (ЕТС 223), познат и под називом Конвенција 108+, који је отворен за потписивање 10. октобра 2018.

На нивоу Европске уније један од најважнији правних аката је Повеља Европске уније о основним правима. Повеља, између осталог, прописује у члану 8. Заштиту личних података. „Свако има право на заштиту личних података. Такви подаци морају бити обрађени поштено за [унапријед] одређену сврху и на основу информисаног пристанка лица или на неком другом легитимном основу уређеном законом. Свако има право да приступи прикупљеним

подацима о својој личности и има право да затражи њихову исправку. Поступање по овим правилима је под контролом независног органа.“

На нивоу Европске уније донесена су и два прописа 2016. године који се примјењују од 2018. године:

- Уредба (ЕУ) 2016/679 о заштити појединаца у вези са обрадом личних података и о слободном кретању таквих података, те о стављању ван снаге Директиве 95/46/ЕЗ (У даљем тексту: Општа уредба о заштити података). Општа уредба о заштити података (*GDPR*) ступила је на снагу 25.5.2016, с тим да су се њене одредбе почеле директно примјењивати у свим државама чланицама ЕУ двије године након тога 25.5.2018.
- Директива (ЕУ) 2016/680 о заштити појединца у вези са обрадом личних података од стране надлежних органа у сврхе спрјечавања, истрага, откривања или прогона кривичних дјела или извршавања кривичних санкција и слободном кретању таквих података, о стављању ван снаге Оквирне одлуке Савјета 2008/977/ПУП (У даљем тексту: Полицијска директива). Полицијска директива ступила је на снагу 06.05.2016., а државе чланице требало је да до 6.5.2018. донесу законе и друге прописе који су потребни ради усклађивања са истом.

У међународне правне прописе, у овом контексту, као дио „европског права“, спадају и пресуде Европског суда правде и Европског суда за људска права.

1.3 Домаћи правни прописи

Законодавни оквир који се односи на заштиту личних података у Босни и Херцеговини обухвата Устав Босне и Херцеговине¹, усвојене међународне документе и домаће прописе.

Устав БиХ гарантује заштиту свих људских права и основних слобода предвиђених Европском Конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и њених протокола, те самим тим права на приватни и породични живот, дом и преписку: „Права и слободе предвиђени у Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода и у њеним протоколима директно се примјењују у Босни и Херцеговини. Ови акти имају приоритет над свим осталим законима.“

Босна и Херцеговина је ратификовала Конвенцију Савјета Европе за заштиту лица у погледу аутоматске обраде личних података (*ETS* бр. 108) (у даљем тексту: Конвенција 108), која је од кључног значаја за осигурање права на приватност па тиме и заштиту личних података сваког физичког лица.

Слиједом Устава БиХ и наведене међународне Конвенције 108, Босна и Херцеговина је донијела Закон. Тренутно, овај Закон одражава одредбе Директиве 95/46 *ЕС* Европског парламента и Савјета од 24.10.1995. о заштити појединаца у вези са обрадом личних података и о слободном кретању таквих података, која је доношењем Опште уредбе о заштити података стављена ван снаге.

¹ Како би се избјегло оптерећење текста и постигло његово лакше праћење, у даљем тексту Извјештаја биће коришћене скраћенице БиХ, ФБиХ и РС уз правни акт или институцију који у свом називу садрже ријечи Босна и Херцеговина, Федерација Босне и Херцеговине и Република Српска

Босна и Херцеговина је ратификовала и Протокол о измјени и допуни конвенције 108 +.

У Босни и Херцеговини постоје четири кривична закона и сваки од тих закона прописује кривично дјело „недозвољено коришћење личних података.“

Судска заштита личних података осигурана је и кроз парнични поступак за накнаду штете по Закону о обавезним односима.

Један од основних принципа управног поступка „заштита права грађана и заштита јавног интереса“ гарантује заштиту права странака у поступку, па и закониту обраду личних података.

1.4 Обавеза усклађивања домаћег законодавства са европским стандардима

Босна и Херцеговина није ускладила своје законодавство из области заштите личних података са европским стандардима.

Босна и Херцеговина је у јулу 2022. године ратификовала Протокол о измјени и допуни Конвенције 108 (Конвенција 108+). Ратификацијом Конвенције 108 + преузета је обавеза да се измијени домаће законодавство у складу са истом. Конвенција 108+ у члану 6. прописује: „Свака страна предузима неопходне мјере у свом законодавству као би спровела одредбе ове Конвенције и осигурала њихову ефикасну примјену“.

Босна и Херцеговина није ускладила своје законодавство из области заштите личних података ни са новоусвојеним прописима Европске уније, Општом уредбом о заштити података и Полицијском директивом.

Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица и Босне и Херцеговине преузета је обавеза усклађивања законодавства, које се односи на заштиту личних података, с правом Заједнице и другим европским и међународним законодавством о приватности. Овим Споразумом, у члану 79. Босна и Херцеговина се обавезала да ће успоставити независни надзорни орган са довољно финансијских и људских потенцијала, с циљем спровођења националног законодавства о заштити личних података.

У мишљењу Европске комисије о захтјеву Босне и Херцеговине за чланство у Европској унији у извјештају за 2022. у Поглављу 23: Правосуђе и основна права, осим статистичких показатеља о раду Агенције, наведено је сљедеће:

*„Није постигнут напредак у усклађивању законодавства са *acquis*-ем о заштити података, укључујући Општу уредбу о заштити података. Предсједништво је у августу 2022. ратификовало Протокол 223 о измјенама и допунама Конвенције Савјета Европе за заштиту појединаца у погледу аутоматске обраде личних података. Нису предузети кораци да се Агенција за заштиту личних података учини независнијом, нити да се повећају њени људски и финансијски ресурси неопходни за ефикасно обављање задатака и вршење овлашћења. Агенција треба да успостави бољу равнотежу између заштите приватности и циљева од општег јавног интереса, посебно слободе медија, изборног интегритета и борбе против корупције. Док Парламент БиХ мора консултовати Агенцију о законским приједлозима, друге законодавне скупштине још нису обавезне да то чине.“*

II. АКТУЕЛНОСТИ

2.1 *Обавезе јавне власти приликом усвајања нових законских рјешења до доношења новог Закона о заштити личних података*

У претходним Извјештајима описане су активности Агенције на изради Приједлога Закона о заштити личних података у циљу његове усклађености са новоусвојеним законодавством ЕУ, којом приликом је и истакнуто какав ангажман би јавна власт требало да има приликом усвајања нових законских рјешења, у међувремену, до доношења новог Закона о заштити личних података.

Будући да у овом извјештајном периоду није усвојен нови Закон, у наставку излагања ћемо поновити дијелове Извјештаја о заштити личних података за 2019, 2020. и 2021. годину, који се односе на ово питање. Овдје ћемо дати акценат на ангажман јавне власти у преузимању европских стандарда у циљу боље заштите личних података. И поред чињенице да није усвојен нови закон о заштити личних података, то не представља препреку активнијег учешћа како законодавне, тако и извршне власти, на свим нивоима, по овом питању. Овдје, прије свега, мислимо на ваљан правни основ за закониту обраду личних података, у разним секторима, када је обрада нужна ради поштовања правне обавезе контролора и када је обрада нужна за извршавање задатака од јавног интереса или при извршавању службених овлашћења контролора.

Прелазни период од усвајања до примјене Опште уредбе и Полицијске директиве, био је двије године, 2016 – 2018 године. Државе чланице, али не само оне, предано и убрзано су радиле и раде на анализи постојећих законских рјешења, те измјенама, допунама или усвајању сасвим нових закона. Од изузетног значаја за заштиту личних података је усвајање законских рјешења која имају потребан квалитет. Агенција, наравно, има значајно мјесто у томе кроз давање мишљења на приједлоге закона којима се прописује обрада личних података. Међутим, проблем са којим се Агенција сусреће сличан је проблему који има са захтјевима контролора за давање мишљења – који не знају ни правни основ ни сврху обраде личних података коју сами врше. Агенција није та која треба, ни у једном ни у другом случају, нудити рјешења за конкретне ситуације. То није мисија Агенције и не смије јој се наметати. Због тога је значајно да предлагачи закона препознају своју улогу и одговорност код креирања одређених законских рјешења. Предлагач закона, обично је то надлежно министарство, ако се законом регулише обрада података, требао би извршити квалитетну процјену утицаја на заштиту личних података и да се то јасно истакне у образложењу законских рјешења. На основу тако добијених информација Агенција би могла дати квалитетно мишљење и тиме примјерен допринос да закон буде квалитетан и функционалан. Пуким и произвољним прописивањем обраде личних података праве се огромни проблеми како субјектима који спроводе те законе, тако и субјектима на које се ти закони односе, односно лицима чија се права ограничавају.

За заштиту личних података од изузетног су значаја закони којима се прописује обрада посебне категорије личних података као и закони којима се ограничавају права носилаца података. У првом случају, основни принцип јесте да је забрањена обрада посебне категорије личних података (расно или етничко поријекло, политичко мишљење, вјерска или филозофска увјерења или припадност синдикату, као и обрада генетских података,

биометријских података у сврху јединствене идентификације лица, података о здрављу или података о полном животу или сексуалној оријентацији) и да је иста дозвољена само изузетно. У другом случају, ограничења права носилаца података могу се вршити само ако се таквим ограничењима поштује суштина основних права и слобода и ако су она нужна и сразмјерна у демократском друштву за неки од легитимних циљева: државна безбједност; одбрана; јавна безбједност; итд. Закони којима се прописују одређена ограничења морају садржавати посебне одредбе, по потреби, а најмање о сљедећем: сврхама обраде или категоријама обраде; категоријама личних података; обиму уведених ограничења; мјерама заштите за спрјечавање злоупотребе или незаконитог приступа или преноса; одређењу водитеља обраде или категорија водитеља обраде; року чувања и мјерама заштите које се могу примијенити узимајући у обзир природу, обим и сврхе обраде или категорије обраде; ризицима за права и слободе власника података и праву власника података да буде обавијештен о ограничењу, осим ако то може бити штетно за сврху тог ограничења.

2.2 Проблеми у раду Агенције

У овом Извјештају, као и у претходним, наводимо проблеме са којима се Агенција суочава у свом раду, а који се односе на доношење новог Правилника о унутрашњој организацији, набавци службеног возила за инспекцијске надзоре и у вези са смјештајним капацитетима, будући да ниједан није ријешен.

У Извјештајима за 2016, 2017, 2018, 2019, 2020. и 2021. годину упознали смо Парламентарну скупштину БиХ и јавност о проблемима који доводе у питање рад Агенције. У наставку ћемо подсјетити о којим информацијама се радило, те изнијети и информације о активностима које су предузете по појединим питањима у извјештајном периоду. Ради се о сљедећем:

1. Агенција је 2013. године покренула процедуру доношења новог Правилника о унутрашњој организацији. Разлози за израду новог Правилника су усклађивање са Одлуком о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријума за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ.

Водећи рачуна о надлежностима и обиму рада Агенције, као и ограничавајућим финансијским средствима, предложеним Правилником број извршилаца у Агенцији остао је исти, али је промијењена структура запослених, и то на начин да је смањен број запосленика, а повећан број државних службеника. Агенција је, након проведених активности, 19.5.2016. доставила Приједлог правилника Савјету министара БиХ, на сагласност.

Генерални секретаријат Савјета министара БиХ, дана 6.12.2019. обавијестио је Агенцију о закључку Савјета министара БиХ, са 178. сједнице одржане 12.11.2019. којим је дало сагласност на Правилник о унутрашњој организацији Агенције, уз прихваћену корекцију Министарства финансија и трезора БиХ да се укине радно мјесто референт - шеф писарнице. Ова и оваква сагласност Савјета министара БиХ је непрводљива, те онемогућава Агенцију да на законит начин донесе Правилник о унутрашњој организацији. Наиме, у складу са релевантним одредбама Закона о управи правилник о унутрашњој организацији самосталне управне организације доноси руководиоца самосталне управне организације, уз сагласност Савјета министара БиХ. Такође,

руководилац је дужан да обезбиједи законито и ефикасно обављање послова, доноси прописе и издаје друге акте за које је овлашћен. Управо држећи се овлашћења, а водећи рачуна и о одговорности, предложен је правилник како би осигурао рационалан и ефикасан рад Агенције. С друге стране, Савјет министара БиХ, с обзиром на суштину сагласности у поступцима код доношења аката од стране више органа, није овлашћен да се у меритуму на овакав начин мијеша у одређена рјешења. Законито би било да Савјет министара БиХ није дао сагласност и то образложило, након чега би директор Агенције могао предложити ново рјешење.

Након разматрања Извјештаја о заштити личних података у БиХ за 2019. годину, Представнички дом ПСБиХ, дана 15.9.2020. усвојио је закључак којим је, између осталог, наложено да се да сагласност на Правилник о унутрашњој организацији Агенције, чиме би било омогућено обављање послова из надлежности Агенције. Савјет министара БиХ је 28.10.2020, такође, донио два закључка од којих се један односи на Правилник о унутрашњој организацији Агенције. У истом Закључку се наводи да је Савјет министара дао сагласност на Правилник о унутрашњој организацији на 178. сједници одржаној 12.11.2019, те с тим у вези „упућује Агенцију да, ако је потребна израда новог текста или измјена постојећег, спроведе прописану процедуру и предметни правилник достави на сагласност Савјету министара БиХ“.

Агенција је 16.6.2022. упутила Министарству правде БиХ приједлог описа послова радних мјеста, у складу са релевантним одлукама², ради давања мишљења.

Поводом истог захтјева, Агенција је Министарству правде БиХ упутила три ургенције дана 27.6.2022., 12.9.2022. и 12.10.2022.

2. Савјет министара БиХ усвојио је Правилник о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ у којем за Агенцију нису предвиђена возила за инспекцијски надзор. Агенција располаже са три службена возила, што не одговара њеним потребама. Овакво рјешење доводи у питање обављање основне дјелатности Агенције. Треба имати у виду чињеницу да прво овлашћење Агенције, прописано чланом 40. став (2) тачка а) Закона је да „путем инспекције врши надзор над испуњавањем обавеза прописаних овим законом“. У члану 2. став (2) Правилника дефинисано је да су „службена специјализована возила“ и возила за обављање „... и инспекцијских активности...“. Самим тим, по аутоматизму, у члану 13. Правилника, гдје су набројане институције БиХ које обављају инспекцијске послове, требало је навести и Агенцију.

Дана 6.7.2021. године упућена је Информација о потреби допуне Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ са прилозима, Генералном секретаријату Савјета министара БиХ. С обзиром да се наведена Информација није нашла на дневном реду једне од сједница Савјета министара БиХ, упућена је ургенција 9.12.2021.

Савјет министара је на сједници одржаној 26.10.2022. усвојио информацију о потреби допуне Правилника о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ.

Задужено је Министарство финансија и трезора БиХ да припреми Приједлог правилника о допуни Правилника о условима и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ, у складу са Приједлогом Агенције.

3. Надаље, проблеми Агенције са канцеларијским простором нису ријешени. Савјет министара БиХ, на 130. сједници одржаној 18.1.2018. усвојио је Одлуку о расподјели

² Одлука о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ

Одлука о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ

канцеларијског простора за смјештај институција БиХ у улици Дубровачка број 6. у Сарајеву. Предметном Одлуком Агенцији је додијељено 11 канцеларија, на четвртој спрату објекта „Б“, и једна архивска просторија, укупне површине 308,69 м². Међутим, због неодговарајућег и недовољног простора, Агенција ради у отежаним условима.

Подсјећамо, према Правилнику о унутрашњој организацији, Агенција се састоји од четири основне и шест унутрашњих организационих јединица. По природи посла, руковођење подразумијева и усмену комуникацију са сарадницима и оптимално би било имати засебну канцеларију за руководеће службенике, а што је сада немогуће постићи. Наводимо као примјер, садашњег рјешења гдје Шеф Одсека за инспекцијски надзор и приговоре ради у једној канцеларији са два сарадника који раде најсложеније и најодговорније послове из надлежности Агенције. У истој просторији заступају се и приговори грађана што је недопустиво, јер подношење приговора грађана подразумијева дискрецију и посебну просторију, као и телефон за Хелп Деск. Посебно напомињемо, да наведена канцеларија није дио додијељеног канцеларијског простора Агенцији, иста се налази у приземљу зграде те се користи уз усмену сагласност Службе за заједничке послове институција БиХ. Дакле, Агенција нема минималне услове за законит и професионалан рад.

Што се тиче смјештајних капацитета Генерални секретаријат Савјета министара БиХ је 5.2.2020. године доставио обавијест Агенцији да је њен Захтјев за додатне просторије за смјештај „скинут“, са иницијалног дневног реда 4. сједнице заказане за 6.2.2020. на захтјев Колегијума савјета министара БиХ јер је потребно да „Агенција у сарадњи са Службом за заједничке послове институција БиХ испита могућности на наведеној локацији и предложи Савјету министара БиХ конкретне акте које би исти размотрио и изјаснио се.

Агенција је са Службом за заједничке послове институција БиХ, на нивоу директора, водила разговоре приликом којих је исказана спремност Службе за заједничке послове институција БиХ да се за Агенцију предложи додјела одређеног канцеларијског простора на истој адреси. Том приликом је закључено да ће коначна реализација договореног бити могућа усвајањем Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину.

III. РАД АГЕНЦИЈЕ

3.1 Надлежности Агенције

Агенција је самостална управна организација основана да би осигурала заштиту личних података у Босни и Херцеговини. У том смислу, чланом 40. Закона дефинисане су надлежности Агенције:

- надгледање спровођења одредби овог Закона и других закона о обради личних података;
- поступање по поднесеним приговорима носилаца података;
- подношење Парламентарној скупштини БиХ годишњег Извјештаја о заштити личних података, који треба да буде доступан јавности;
- праћење услова за заштиту личних података давањем приједлога за усвајање или измјену закона који се односе на обраду личних података, те давање мишљења с приједлозима тих закона и старање о испуњавању критеријума заштите података који проистичу из међународних споразума обавезујућих за Босну и Херцеговину.

3.2 Овлашћења Агенције

У циљу успјешног обављања послова и задатака, законодавац је Агенцији дао следећа овлашћења:

- путем инспекције обавља надзор над испуњавањем обавеза прописаних овим Законом;
- води Централни регистар;
- прима примједбе и приговоре грађана које се односе на кршење овог Закона;
- доноси спроведбене прописе, смјернице или друге правне акте, у складу са Законом;
- налаже блокирање, брисање или уништење података, привремену или трајну забрану обраде,
- упозорава или опомиње контролора;
- изриче казне у прекршајном поступку, односно подноси захтјев за покретање поступка у складу са овим Законом;
- даје савјете и мишљења у вези са заштитом личних података;
- сарађује са сличним органима у другим државама;
- обавља и друге дужности прописане Законом;
- обавља надзор над изношењем личних података из Босне и Херцеговине.

Ова овлашћења стварају реалну претпоставку да се Агенција примјерено бави заштитом личних података. Агенција у оцјени законитости обраде личних података у сваком конкретном случају мора у потпуности да одговори на четири питања, и то:

1. Да ли је дошло до мијешања у ово право?
2. Да ли је мијешање у складу са Законом?
3. Обавља ли се обрада у сврху остварења једног од легитимних циљева?
4. Да ли је мијешање неопходно и пропорционално у демократском друштву?

3.3 Независност и капацитети Агенције

Независност Агенције један је од кључних услова за реализовање међународно преузетих обавеза и за ефикасан и правилан рад Агенције. Потпуна независност Агенцији даје јој легитимитет да се бави повјереним пословима. Значај независности Агенције, као једног од кључних института заштите личних података, намеће потребу да се у сваком Извјештају о заштити личних података да осврт и на овај сегмент.

Прије свега, надзорни орган мора имати независну организацију. Члан 35. Закона, ставови (1) и (2) прописују „Агенција је самостална управна организација основана да би се осигурала заштита личних података, на чијем је челу директор“ и „Агенција дјелује потпуно независно у извршавању дужности које су јој повјерене“. Директора и замјеника директора Агенције именује Парламентарна скупштина БиХ, која их може суспендовати и разријешити прије истека мандата у таксативно набројаним околностима у члану 45. Закона. Овим рјешењем ојачан је легитимитет Агенције иза кога стоји Парламентарна скупштина БиХ. Агенција не подноси Извјештај о раду Парламентарној скупштини БиХ, већ Извјештај о заштити личних података, чиме се жели да се спријечи утицај на Агенцију. То ни у ком случају не искључује одговорност и професионалност у раду Агенције, већ их ојачава. Независност за собом

повлачи забрану обављања било којих профитабилних дјелатности и других дјелатности које би могле угрозити увјерење у њену независност. Наглашавамо појам „увјерење“ који спада у субјективни суд појединца о независности Агенције и који је самим тим посебно захтјеван. Независност и одговорност су у директној пропорцији и функционишу по систему спојених посуда – што је већа независност, то је и већа одговорност.

Финансијска независност Агенције, као посебног буџетског корисника, осигурана је чланом 36. Закона, који регулише да се средства потребна за финансирање рада Агенције осигуравају из Буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ. Међутим, сам поступак усвајања Закона о буџету отвара могућности утицаја на Агенцију, те би, у том дијелу, било потребно осигурати већи утицај Парламентарне скупштине БиХ.

Агенција није класични орган управе, јер је њен главни задатак да надзире спровођење закона којима је регулисана обрада и заштита личних података, што подразумијева оцјену законитости обраде личних података. Ово су само неки од основа и параметара по којима се Агенција битно разликује од других управних организација и она свакако треба бити позиционирана у независни орган у пуном капацитету у свим законима који регулишу то питање.

Агенција је овлашћена да издаје ауторитативне налоге. Када Агенција уочи незакониту обраду личних података, налаже мјере које је контролор дужан да предузме у одређеном року и да о томе информисе Агенцију. Исти члан прописује да Агенција може да захтијева од контролора или обрађивача да јој достави информацију или дозволи увид у било који документ и евиденцију у којима могу да буду лични подаци. Агенција има право да уђе у просторије у којима се врши обрада личних података, државне и службене тајне не представљају препреку за Агенцију, док су јавни органи обавезни да Агенцији, на њен захтјев, пруже помоћ у вршењу њене надлежности. Наравно, ово је на одговарајући начин пропраћено прекршајним одредбама. Рјешења Агенције су коначна и могу бити предмет оцјене само у управном спору пред Судом БиХ.

Агенција мора имати капацитете за извршавање повјерених надлежности и овлашћења. Тренутно Агенција нема потребне капацитете (број запослених, буџет, смјештај, возила и сл.), да би законито и ефикасно обављала послове који су јој повјерени. Активности попут инспекцијских надзора, поступака по приговорима, мишљења, издавања прекршајних налога, учествовање у поступцима пред судовима, одржавање Главног регистра и друго, врло су захтјевне и подразумијевају довољне капацитете. На пословима примјене Закона распоређено **свега 11 државних службеника**. Највећу штету трпе странке односно подносиоци приговора који се, за сада у мањем броју, обраћају Управној инспекцији Министарства правде БиХ, због прекорачења рокова за рјешавање. У складу са Законом о управном поступку, након протеча 60 дана од дана покретања управног поступка, Агенција обавјештава подносиоце о разлозима нерјешавања њихових предмета, те о праву да поднесу тужбу Суду БиХ.

Уколико се недостатку стручних кадрова дода и податак да су у извјештајном периоду по основу боловања запослени оправдано одсуствовали 439 дана, добија се реална слика са којим људским ресурсима Агенција располаже.

Једна од законских обавеза Агенције је да прати стање у области заштите личних података и да с тим у вези даје приједлоге, иницијативе и мишљења. У протеклом периоду Агенција је

то и радила. Међутим, постоји проблем јер предлагачи прописа којима се регулише заштита личних података, у правилу, не достављају приједлоге Агенцији на мишљење, пошто то није систематски ријешено.

У оквиру комуникације са јавношћу, ширење знања о заштити личних података један је од основних инструмената који омогућавају дјелотворност рада сваког надзорног органа који се бави заштитом личних података. Агенција је у извјештајном периоду активно, у складу са својим капацитетима, извјештавала јавност о својим активностима.

Активности промоције заштите личних података путем одржавања обука, су изостале. Одржан је само један семинар, што је детаљно описно у тачки 3.15 Учесће на конференцијама, семинарима и округлим столовима. Једини разлог за то је недостатак људских ресурса.

3.4 Инспекцијски надзори

У извјештајном периоду извршено је укупно 75 непосредних инспекцијских надзора, од тога 60 редовних и 15 ванредних надзора.

3.4.1. Редовни инспекцијски надзори

Редовни инспекцијски надзори извршени су на основу Годишњег плана рада инспекцијских надзора број: 03-1-37-2-1-1/22 од 25.1.2022, у складу са којим су донесени мјесечни планови рада за март, април, мај, јуни, јули, август и септембар 2022. године.

Годишњи план инспекцијских надзора доноси се са циљем усмјеравања ове активности према тачно одређеним секторима. У овој години планирани су редовни инспекцијски надзори код јавних органа који нису испунили обавезе прописане Законом, агенцијама за заштиту лица и имовине, јавним органима и установама који обрађују личне податке осигураника-пацијената, полицијским органима којима је омогућен приступ јавним регистрима и евиденцијама личних података које воде јавни органи, јавним и приватним образовним установама у Босни и Херцеговини, пословним субјектима који воде евиденције купаца/корисника услуга.

Мјесечним планом рада инспекције за мјесец март су планирани инспекцијски надзори у ентитетским и кантоналним органима и јавним предузећима, образовним установама, градовима и општинама у циљу контроле испуњавања обавеза прописаних Законом. Мјесечним плановима за април, мај, јуни, јули, август и септембар предвиђени су инспекцијски надзори код организационих јединица полицијских органа на ентитетским и кантоналним нивоима власти, у циљу ревизије законитости обраде личних података у евиденцијама које води Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података БиХ.

За преосталих пет мјесеци извјештајног периода, редовни инспекцијски надзори нису планирани с обзиром да је повећан број поступака по приговорима и других послова из надлежности Агенције, те су инспектори рјешавали исте. Осим наведеног разлога, један период није било исправно возило које користе инспектори приликом вршења инспекцијских надзора.

У складу са мјесечним плановима инспекцијских надзора, извршено је 60 (шездесет) редовних инспекцијских надзора код сљедећих контролора:

Високошколске установе:

1. Универзитет у Тузли
2. Европски универзитет *Kallos* у Тузли
3. Универзитет у Травнику
4. Висока школа „ЦЕПС-Центар за пословне студије“ Кисељак

Градови и општине:

1. Град Високо
2. Град Градишка
3. Град Источно Сарајево
4. Општина Гацко

Министарства:

1. Министарство за питање бораца Херцеговачко – неретванског кантона.
2. Министарство за привреду Зеничко - добојског кантона.
3. Министарство унутрашњих послова Кантона Сарајево
- Полицијске станице Трново и Хацићи.
4. Министарство унутрашњих послова Херцеговачко неретванског кантона
- Полицијске станице Јабланица, Прозор – Рама, Чапљина, Столац и Читлук.
5. Министарство унутрашњих послова Зеничко - добојског кантона
- Полицијске станице Брежа, Вареш и Маглај
6. Министарство унутрашњих послова Тузланског кантона
- Полицијске станице Бановићи, Живинице и Калесија
7. Министарство унутрашњих послова Средњо- босанског кантона
- Полицијске станице Јајце, Бугојно и Нови Травник
8. Министарство унутрашњих послова Босанско-подрињског кантона Горажде
- Полицијска станица Устиколина
9. Министарство унутрашњих послова Западно - херцеговачког кантона
- Полицијске станице Груде, Широки Бријег и Љубушки.
10. Министарство унутрашњих послова Кантона 10
- Полицијске станице Купрес, Томиславград, Гламоч и Ливно.
11. Министарство унутрашњих послова Посавског кантона
- Полицијске станица Домаљевац-Шамац и Ошак.

12. Министарство унутрашњих послова Републике Српске
- Полицијске станице: Трново, Фоча, Мркоњић Град, Добој 2, Власеница, Осмаци, Милићи, Братунац, Сребреница, Хан Пијесак, Омарска, Општра Лука, Бијељина 2, Јања, Станари, Теслић, Котор Варош, Челинац, Билећа, Требиње, Угљевик, Лопаре, Чајниче и Ново Горажде.

Инспекцијским надзорима је утврђено да високошколске установе, градови и општине, те Министарство за питање бораца Херцеговачко – неретванског кантона и Министарство за привреду Зеничко - добојског кантона, нису извршили обавезе прописане Законом. Дакле, нису пријавили збирке личних података у Главни регистар Агенције, нису донијели пропис с циљем спровођења Закона и План безбједности за заштиту личних података, нити успоставили посебне евиденције о личним подацима који су дати трећој страни и сврси због које су дати, те евиденцију о одбијеним захтјевима носилаца личних података за приступ својим подацима. У складу са утврђеним, донесена су одговарајућа рјешења.

Инспекцијским надзорима у министарствима унутрашњих послова контролисана је законитост приступа полицијских службеника евиденцијама које води Агенција за идентификациона документа евиденцију и размјену података БиХ. Код појединих приступа утврђени су недостаци који се односе на ненавођење разлога за приступ евиденцији, неаргументован и правно неоснован приступ. Осим ових недостатака утврђени су и недостаци на страни полицијских органа који нису, на адекватан начин, полицијске службенике упознали са мјерама безбједности заштите личних података или бар нису осигурали доказ о томе, те да нису успоставили ревизије приступа личним подацима да се може утврдити који полицијски службеник је имао приступ евиденцији и из којих разлога. У складу са утврђеним донесена су одговарајућа рјешења.

3.4.2. Ревизијски инспекцијски надзори

Нису вршени ревизијски инспекцијски надзори.

3.4.3. Ванредни инспекцијски надзори

Ванредни инспекцијски надзори извршени су у поступку по приговору носилаца личних података и по службеној дужности, када су околности конкретног случаја упућивале на потребу вршења непосредног инспекцијског надзора.

Контролори код којих је извршен ванредни инспекцијски надзор у поступку по приговору су:

1. Архив сервис д.о.о. Сарајево – ради утврђивања чињеница и околности под којима се архивира документација чланова Нотарске коморе ФБиХ.
2. Фонд здравственог осигурања РС, Пословница Источна Илица – ради утврђивања законитости захтијевања љекарских налаза и налаза љекарске комисије у сврху рефундирања боловања.
3. Фонд здравственог осигурања РС, Филијала Источно Сарајево – ради утврђивања чињеница и околности под којима запосленици наведеног контролора приступају личним подацима осигураника садржаним у Интегрисаном здравственом информационом систему.

4. ЈЗУ Дом здравља „Пале“ – ради утврђивања чињеница и околности под којима запосленици наведеног контролора приступају личним подацима пацијената садржаним у Интегрисаном здравственом информационом систему.
5. Телемах БХ д.о.о. Сарајево – ради утврђивања чињеница и околности под којима се прикупља документација корисника услуга приликом раскида претплатничког уговора.
6. Певабдиница „Венера“ Сарајево – ради утврђивања чињеница и околности под којима се врши обрада личних података употребом видео надзора.
7. Федерални завод за пензијско и инвалидско осигурање, Кантонална административна служба за Кантон Сарајево – ради утврђивања чињеница и околности под којима се врши обрада личних података употребом видео надзора над службеним просторијама.
8. ЈУ Основна школа „Никола Тесла“, Пилица – ради утврђивања чињеница и околности под којима се врши обрада личних података употребом видео надзора над школским објектом.
9. МКД „Digital Finance International“ д.о.о. Бања Лука, Канцеларија за микрокредите Сарајево – ради утврђивања чињеница и околности под којима се обрађују лични подаци клијената.
10. НЛБ Банка д.д. Сарајево – ради утврђивања чињеница и околности под којима се врши обрада личних података запосленика.
11. Јавно предузеће Инфо центар Соколац – ради утврђивања чињеница и околности под којима се врши обрада личних података употребом камера видеонадзора у просторијама предузећа.
12. ИТХ д.о.о. Сарајево – ради утврђивања чињеница и околности у вези употребе аудио надзора у службеним просторијама.

Контролори код којих је извршен ванредни инспекцијски надзор у поступку по службеној дужности су:

1. ЈУ ОШ „Алија Наметак“ – ради утврђивања чињеница и околности под којима се врши обрада личних података путем видеонадзора над школским објектом.
2. *Mondi-Consulting* д.о.о. Сарајево – ради утврђивања чињеница и околности под којима се врши обрада личних података употребом видеонадзора над пословним просторијама.
3. „ЛАВИНА“ д.о.о. Јахорина-Пале – ради утврђивања чињеница и околности под којима се задржавају лични документи гостију хотела.

3.4.4. Упоредни подаци инспекцијских послова 2013 – 2022

ИНСПЕКЦИЈСКИ ПОСЛОВИ										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Укупно	111	88	90	93	83	42	16	36	78	75
Редовни	53	43	53	56	53	14	0	25	62	60
Ревизијски	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0
Ванредни	57	43	36	36	30	28	16	11	16	15

Жалбе	8	2	1	4	0	0	0	0	0	0
-------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

3.5 Приговори

Право на приговор прописано је у члану 30. Закона. Сваки носилац личних података, физичко лице на којег се подаци односе, има право да поднесе приговор Агенцији када сазна или посумња да је контролор или обрађивач података повриједио његово право или да постоји директна опасност за повреду права.

3.5.1. Рјешавање по приговорима

Запримљено је 206 приговора. Окончана су 104 поступака по приговору, од тога је у потпуности и дјелимично усвојен 41 приговор. Одбијено је 25 приговора као неоснованих. 20 приговора је окончано закључцима због обуставе поступка или постојања разлога за одбацивање. За осам приговора су донесена рјешења да се сматра да приговор није ни поднесен.

Два приговора су ријешена у оквиру поступка по службеној дужности, један приговор је ријешен у оквиру поступка покренутог 2021. године, један је прослијеђен надлежном органу на поступање, док је за шест приговора подносиоцима приговора достављена одговарајућа обавијест или одговор у вези приговора.

У циљу правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања, у три поступака по приговору је извршен ванредни инспекцијски надзор.

Остала су неријешена 102 приговора.

3.5.2. Приговори против контролора из јавног сектора

Против контролора из јавног сектора поднесена су 64 приговора, од којих је ријешено 37 приговора. Усвојено је 11 приговора.

Контролори против којих су приговори усвојени као основи:

1. Општина Ново Сарајево, због обраде личних података у конкурсној процедури по Јавном огласу за именовање шест чланова Општинске изборне комисије.
2. КЈКП „Топлане-Сарајево“ д.о.о. Сарајево, због прикупљања овјерене копије личне карте кандидата који су се пријавили на јавни конкурс за избор чланова Управе.
3. Министарство културе и спорта Кантона Сарајево, због захтијевања увјерења о невођењу кривичног поступка, увјерења о некажњавању за прекршај и/или за почињено кривично дјело, од кандидата у конкурсној процедури. (2 приговора)
4. Министарство за борачка питања Кантона Сарајево, због захтијевања увјерења о невођењу кривичног поступка, увјерења о некажњавању за прекршај и/или за почињено кривично дјело, од кандидата у конкурсној процедури.
5. Туристичка заједница Кантона Сарајево, због објаве потписа овлашћених лица за потписивање на службеној веб страници.
6. Општина Ново Сарајево, због задржавања документације прикупљене по јавном позиву за именовање чланова Здравственог савјета.
7. ЈКП „Водовод и канализација“ д.о.о. Горњи Вакуф-Ускопље, због достављања нековертираног рачуна за пружене комуналне услуге.
8. Музичка академија Универзитета у Сарајеву, због објављивања Извјештаја комисије за избор у звање доцента за област *Дириговање* на службеној веб страници.
9. Ветеринарски факултет Универзитета у Сарајеву, због објављивања негативног Извјештаја Комисије за избор академског особља у звање доцента на службеној веб страници.
10. Фонд за пензијско инвалидско осигурање РС због недостављања информације, која се односи на исплате пензија, носиоцу личних података.

3.5.3. Приговори против контролора из приватног сектора

Против контролора из приватног сектора поднесено је 57 приговора, од којих су ријешена 24. Усвојено је девет приговора.

Контролори - правна лица против којих су приговори усвојени као основи:

1. Комунално д.о.о. Босански Петровац због захтијевања увјерења о некажњавању и увјерења да се не води кривични поступак од кандидата, који се пријављују на Јавни оглас за пријем у радни однос.
2. Рудник мрког угља „Бановићи“ д.д. Бановићи, због давања снимка видеонадзора.
3. Телемах БХ због недостављања информације о трајању обраде личних података у архиви, носиоцу личних података.
4. „ЛАВИНА“ д.о.о. Јахорина – Пале, због задржавања идентификационих докумената на рецепцији хотела.

5. Бинас д.д. Бугојно, због достављања платне листе другим неовлашћеним лицима.
6. УниКредит Банка а.д. Бања Лука, због захтијевања података о запослењу и висини примања клијената у сврху ажурирања података.
7. АСА БАНКА д.д. Сарајево због обраде личних података у сврху директног маркетинга.
8. Sparkasse д.д. БиХ, због захтијевања копије личне карте приликом преузимања новца уплаћеног путем апликације *Western Union*.
9. Партија демократског прогреса, због обраде личних података у сврху директног маркетинга.

3.5.4. Приговори из 2020. и 2021 године који су окончани у извјештајном периоду

Ријешено је 89 приговора из 2021. године, од којих је у потпуности усвојен 51 приговор, док је дјелимично усвојено 10 приговора. Двадесет приговора је одбијено као неосновани. Четири приговора су окончана закључком због обуставе поступка или постојања разлога за одбацивање. За четири приговора су донесена рјешења да се приговор сматра као да није ни поднесен.

Ријешен је један приговор из 2020. године.

Контролори из јавног сектора против којих су приговори усвојени као основани и дјелимично основани:

1. Жељезнице РС а.д. Добој, због обраде података о здравственом стању запосленог.
2. Синдикат БХ Телекома, због објаве документа, који садржи податке о чланству у синдикату, те садржаја пуномоћи за заступање против Синдиката на службеној веб страници.
3. „ЈП БХ ПОШТА“ д.о.о. Сарајево, Центар пошта Бихаћ, због објаве Одлуке Комисије за жалбе у дисциплинском поступку на огласној плочи Центра пошта Бихаћ.
4. Министарство унутрашњих послова РС, ПУ Бања Лука, због обраде података о кривичним пресудама у евиденцији након истека законског рока.
5. Јавно предузеће БХ Пошта д.о.о. Сарајево – Центар пошта Бихаћ – Пошта Бужим, због обраде личних података путем видеонадзора.
6. Град Бања Лука и Завод за изградњу Бања Лука, због аутоматског уписивања ЈМБ-а на уплатном налогу за комуналну накнаду и достављања истог на адресу без коверте.
7. Општински суд у Бугојну и Јавно предузеће БХ Пошта, због задржања и достављања путем поште, судских писмена која нису адекватно ковертирана.
8. Градско вијеће Града Цазин због захтијевања увјерења о некажњавању у конкурсној процедури за именовање члана Општинске изборне комисије.
9. Полиција Брчко дистрикта БиХ због обраде личних података путем видеонадзора.
10. Управа за индиректно опорезивање БиХ, због обраде личних података из адвокатског списка, приликом контроле пореског обвезника адвоката.
11. Општински суд у Сарајеву, због удруживања личних података више лица у Увјерењу о подацима из Земљишне књиге.
12. Општина Центар Сарајево, због достављања Уговора о купопродаји некретнине вијећницима Општине Центар Сарајево, уз материјале за тематску сједницу (два предмета)
13. ЈУ Центар за социјални рад Бихаћ, због обраде личних података путем видеонадзора.

14. Основна школа „21. март“ Матузићи, због дијелења приватне и-мејл адресе, у електронској поруци групи запосленика школе.
15. Јавно комунално предузеће „Комрад“ д.о.о. Бихаћ, због обраде личних података путем камера видеонадзора и неовлашћеног прибављања личних података.
16. Град Зеница због обраде личних података у конкурсној процедури за избор чланова управних одбора јавних установа.
17. Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево због достављања рјешења о кућној изолацији и стављању под здравствени надзор.
18. Министарство финансија Унско-санског кантона, због обраде личних података малолетног дјетета.

Контролори из приватног сектора против којих су приговори усвојени као основи и дјелимично основи:

Контролори – правна лица:

1. Заједница етажних власника у Тузли, због обраде личних података путем видеонадзора у улазу и испред улаза зграде.
2. Тафкид д.о.о. *Helen Doron English* мастер франшизер за Босну и Херцеговину, због недостављања обавијести о пријему пријаве (биографије и мотивационог писма) на оглас за посао.
3. „АЛБА Зеница“ д.о.о. Зеница, због обраде ЈМБ-а корисника комуналне услуге и прикупљања доказа о власништву некретнине.
4. *Profesional Line* д.о.о. Брчко, због обраде ЈМБ-а учесника презентације на „примопредајном листу“, приликом презентовања производа (два предмета)
5. *Profesional Line* д.о.о. Брчко, због обраде личних података у сврху директног маркетинга.
6. Очна клиника Медико Ласер у Бања Луци, због обраде личних података путем видеонадзора.
7. Градски одбор Савеза независних социјалдемократа Бања Лука, због обраде личних података у сврху директног маркетинга (три предмета)
8. Друштво Фармамед д.о.о. Травник, због достављања података о промијењеној радној способности.
9. *Gallery* д.о.о. Сарајево, због обраде личних података чији су извор и начин прикупљања непознати.
10. *Sparkasse Bank* д.д. БиХ, због обраде личних података у сврху директног маркетинга.
11. Хотел Цезар у Бања Луци, због обраде личних података путем видеонадзора.

Контролори - физичка лица:

1. Физичко лице из Зенице, због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
2. Физичко лице из Хаџића због обраде личних података путем видеонадзора снимањем приватних и јавних површина.
3. Физичко лице из Немиле због обраде личних података путем видеонадзора, на балкону и вањским дијеловима стана.
4. Физичко лице из Брезе због обраде личних података путем видеонадзора на стамбеној згради.
5. Физичко лице из Требиња због обраде личних података путем видеонадзора на згради.

6. Физичко лице из Тузле због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
7. Физичко лице из Читлука због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
8. Физичко лице из Бихаћа због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту
9. Физичко лице из Живиница због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
10. Физичко лице из Добоја због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
11. Физичко лице из Живиница због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
12. Физичко лице из Бијељине због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту
13. Против вјерског службеника из Старог Шипова због обраде личних података путем видеонадзора у дворишту вјерског објекта.
14. Заједница етажних власника из Бања Луке због обраде личних података путем видео надзора инсталираног на улазу у зграду.
15. Физичко лице из Бијељине због обраде личних података путем камера видеонадзора постављених на приватном стамбеном објекту.
16. Физичко лице из Сарајева због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
17. Физичко лице из Коњица због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
18. Физичко лице из Илијаша због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
19. Физичко лице из Витеза због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
20. Физичко лице из Илијаша због обраде личних података путем видеонадзора на приватном помоћном објекту.
21. Физичко лице из Високог због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
22. Физичко лице из Вогошће због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
23. Физичко лице из Брчко дистрикта БиХ, због обраде личних података путем видеонадзора на стамбеном објекту и дворишту, те путем прислушкивача.
24. Физичко лице из Калесије због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
25. Физичко лице из Сарајева због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
26. Физичко лице из Фоче због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
27. Физичко лице из Бутојна због обраде личних података путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту.
28. Физичко лице из Вогошће због обраде личних података путем видеонадзора на приватном објекту.

У поновном поступку ријешен је један приговор из 2020. године, због обраде ЈМБ-а и приватних рачуна у банкама у Приједлогу за извршење поднесеном Окружном привредном суду у поступку наплате трошкова парничног поступка.

3.5.5. Упоредни подаци приговора 2013 – 2022

ПРИГОВОРИ										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Укупно приговора	107	140	121	113	96	148	133	168	183	206
Рјешења	75	87	90	70	67	76	74	74	56	77
Обавијести и одговори	1	0	0	0	0	0	1	12	6	6
Уступљени предмети	0	0	0	3	1	2	1	1	4	1
Закључци	16	19	18	28	11	2	18	21	26	20
Неријешени предмети	12	34	17	12	17	68	39	60	91	102
Предмети из претходне године	12	13	34	14	12	15	61	49	60	90

3.6 Службена дужност

Поступак по службеној дужности Агенција покреће на основу сазнања о незаконитој обради или сумњи у незакониту обраду личних података. Сазнање се може стећи пријавом различитих субјеката, укључујући и анонимну пријаву, опажањем на електронским и писаним медијима, интернету, из других предмета у раду Агенције и слично.

3.6.1. Покренути поступци по службеној дужности

У извјештајном периоду укупно је покренуто 95 поступка по службеној дужности. У циљу правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања, у 12 поступака по службеној дужности извршен је ванредни инспекцијски надзор.

Остало је неријешених 56 предмета.

3.6.2. Поступци по службеној дужности према контролорима из јавног сектора

Према контролорима из јавног сектора покренуто је 56 поступка. Донесена су 22 рјешења. Три предмета су ријешена на други начин: упућена је једна ургенција за извршење рјешења из претходног периода, те су издате двије упуте на раније донесена рјешења којим је одлучено о конкретној обради личних података.

31 предмет је остао неријешен.

Контролори којима су наложене управне мјере:

1. Јавна установа „Наше дијете“, због обраде личних података путем видеонадзора (два рјешења)
2. Општина Источно Ново Сарајево због објаве Извода из привременог централног бирачког списка на службеној веб страници.
3. Завод здравственог осигурања Кантона Сарајево због објаве личних података кандидата за пријем у радни однос.
4. Град Чапљина - Тржна инспекција због откривања личних података подносилаца захтјева за инспекцијску контролу.
5. Министарство рада и борачко-инвалидске заштите РС због уписивања ЈМБ-а и адресе запослених у платним листама, а што се односи на правна и физичка лица/предузетнике, јавне органе у Републици Српској.
6. Министарству унутрашњих послова РС због обраде личних података лица из безбједносних агенција и Оружаних снага БиХ путем обрасца Д-19.
7. ЈУ Центар за социјални рад Травник, због прикупљања увјерења о некажњавању и увјерења о невођењу кривичног поступка од кандидата за пријем у радни однос.
8. Агенција за водно подручје ријеке Саве, Сарајево, због прикупљања копије личне карте и возачке дозволе од кандидата за пријем у радни однос.
9. Туристичка заједница Кантона Сарајево, због захтијевања увјерења о неосуђиваности/осуђиваности или увјерења о невођењу кривичног поступка и увјерења из прекршајне евиденције од кандидата за избор и именовање чланова Туристичке заједнице.
10. Министарство културе и спорта Кантона Сарајево, због прикупљања потврда да се против одговорног лица не води кривични поступак и да није правоснажно осуђен за прекршај и/или почињено кривично дјело, у конкурсној процедури.
11. Општина Нови Град Сарајево због прикупљања копија идентификационих докумената грађана приликом њиховог одлучивања о пословима значајним за живот и рад на подручју мјесне заједнице.
12. Град Бихаћ због објаве „Приједлога листе за додјелу стипендија студентима дефицитарних и осталих звања друге и више године студија“ на службеној веб и Фејсбук страници.
13. Општинска изборна комисија Модрича због објављивања Извода из привременог централног бирачког списка за редовне гласаче, на службеној веб страници.
14. Општинска изборна комисија Братунац због обраде ЈМБ-а чланова и замјеника чланова бирачких одбора у акту о именовању чланова бирачких одбора и објаве истог на службеној веб страници.
15. Министарство вањских послова БиХ, због објављивања списка грађана пријављених за гласање изван Босне и Херцеговине на службеној веб страници Амбасаде БиХ у Шведској.
16. Министарство комуникација и промета БиХ због прописивања: ЈМБ-а власника и корисника возила у потврди о регистрацији и потврди о власништву возила, јединственог информационог система за стикер наљепнице и евиденције о возилима у Правилнику о регистрацији возила.
17. Општина Бусовача због објаве ЈМБ-а, адресе становања и приватног контакт броја телефона вијешника, на службеној веб страници.
18. Агенција за полицијску подршку БиХ због фотографисања запосленика приликом евидентирања њиховог присуства на радном мјесту.

19. Пољопривредно-прехранбени факултет у Сарајеву због објављивања спискова студената који треба да обаве систематске прегледе у Заводу за здравствену заштиту студената.
20. Жељезница РС, због неадекватног уручења платних листи запосленима.
21. Електротехничка школа за енергетику Сарајево због омогућавања увида у акте Комисије за оцјењивање, напредовање и стицање стручних звања одгајатеља, професора/наставника и стручних сарадника, неовлашћеним лицима.

3.6.3. Поступци по службеној дужности према контролорима из приватног сектора

Према контролорима из приватног сектора покренуто је 38 поступака по службеној дужности. Окончано 16 поступака доношењем одговарајућег управног акта.

Остало је неријешених 15 предмета.

3.6.3.1. Поступци по службеној дужности према контролорима - правним лицима

Према контролорима правним лицима покренут је 21 поступак. Окончано је седам поступака доношењем одговарајућег управног акта.

Донесена су укупно три рјешења, по једно којим је утврђено да је пријава у цјелости основана, да је пријава дјелимично основана и да је пријава неоснована. У четири предмета су донесени закључци којима су пријаве одбачене због ненадлежности Агенције за поступање.

У два предмета је достављен одговор подносиоцу пријаве да се обрати контролору за информацију о обради личних података, те након тога Агенцији поднесе приговор с тим у вези, односно да се обрати надлежним истражним органима. Два предмета су достављена тужилаштвима на надлежно поступање.

Остало је десет неријешених предмета.

Контролори којима су наложене управне мјере:

1. Макбел Траде д.о.о. Сарајево ради прикупљања копије саобраћајне дозволе у сврху осигурања купљених гума.
2. Телемах БХ д.о.о. Сарајево ради задржавања извода из матичне књиге умрлих у случају смрти корисника услуге.

3.6.4. Поступци по службеној дужности према контролорима - физичким лицима

Према физичким лицима као контролорима покренуто је 17 поступака, од којих је девет окончано доношењем одговарајућег управног акта.

Донесено је укупно шест рјешења, четири рјешења којим је утврђено да је пријава у цјелости основана и два рјешења којим је утврђено да пријава није основана. Донесена су три

закључка, због ненадлежности Агенције за поступање, због неуредности пријаве, те зато што је контролор отклонио недостатке у току поступка.

Остало је пет неријешених предмета.

Контролори којима су наложене управне мјере:

1. Физичко лице из Сарајева, због постављења камере видеонадзора изнад улазних врата стана на првом спрату зграде.
2. Физичко лице из Сарајева, због постављења камере видеонадзора у заједничком дијелу зграде.
3. Физичко лице из Зенице, због постављења камере видеонадзора на вањском дијелу куће.
4. Физичко лице из Сарајева, због постављења камере видеонадзора изнад улазних врата стана.

У једном предмету је достављена обавијест подносиоцу пријаве да се ради о обради личних података у новинарске сврхе на што се не односи Закон, а у другом предмету подносилац пријаве је обавијештен да је Агенција у ранијем периоду спровела поступак против пријављеног контролора на исти чињенични основ. У једном предмету подносилац пријаве је упућен на подношење приговора.

3.6.5. Предмети из 2020. и 2021. године ријешени у извјештајном периоду

У извјештајном периоду, ријешена су три предмета по службеној дужности покренута у 2020. години и 42 предмета покренута у 2021. години у којима су донесени одговарајући управни акти.

У 32 предмета су донесена рјешења којима су наложене управне мјере контролорима, док су у два предмета пријаве дјелимично основане. У девет предмета је утврђено да су пријаве неосноване. У два предмета су донесени закључци, у једном предмету због ненадлежности док је у другом предмету обустављен поступак јер су недостаци отклоњени прије доношења рјешења.

Један предмет је достављен тужилаштву на надлежно поступање, један подносилац пријаве је упућен да се обрати надлежном истражном органу, док је у једном случају дат приједлог контролору за измјене и допуне Закона о цестовном превозу ФБиХ.

Један предмет је остао неријешен.

Контролори из јавног сектора којима су наложене управне мјере:

1. „ЈП БХ Пошта“ д.о.о. Сарајево, због достављања копије доставне књижице са личним подацима других корисника поштанских услуга, трећој страни.
2. ЈП „Аутоцесте ФБиХ“ д.о.о. Мостар, због захтијевања да уз „Захтјев за ослобађање од плаћања цестарине на аутоцестама, брзим цестама и објектима с наплатом у ФБиХ“, заинтересована физичка лица доставе копију возачке дозволе, саобраћајне дозволе, потврде о регистрацији, те потврде о власништву возила.
3. Министарство здравља и социјалне заштите РС, због уписивања ЈМБ-а подносилаца захтјева у рјешења којима се утврђују права из Закона о социјалној заштити.

4. Агенција за водно подручје ријеке Саве, због обраде личних података путем видеонадзора.
5. Министарство за одгој и образовање Кантона Сарајево због вођења „Чек-листа за дневно праћење здравственог стања“, „Листа контаката“ и „Епидемиолошки упитник за „трећа“ лица која морају ући у просторије установе“, у основним и средњим школама.
6. Рудник мрког угља „Бреза“ д.о.о. Бреза, због објављивања документа, која садржи списак радника који су покренули тужбе за наплату доприноса, на огласној плочи.
7. „Комунално“ д.о.о. за комуналне и услужне дјелатности Босански Петровац због захтијевања увјерења о неосуђиваности и увјерења о невођењу кривичног поступка уз пријаву на конкурсе за избор и именовање директора „Комунално“ д.о.о. за комуналне и услужне дјелатности Босански Петровац.
8. Федерални завод за пензијско и инвалидско осигурање због захтијевања земљишно-књижних извадака од запослених или њихових супружника, у сврху остваривања права на накнаду трошкова превоза.
9. Општина Стари Град Сарајево због захтијевања копије личне карте од лица, која се пријављују на Јавни позив за учешће у раду Комисије за технички преглед грађевина.
10. ЈУ Основна школа „Ченгић Вила 1“ у Сарајеву због обраде личних података путем видео надзора (два предмета)
11. „Пољопривредно – прехрамбени факултет Универзитета у Сарајеву због објаве резултата испита на службеној веб страници.
12. Комунално јавно друштво д.о.о. Маглај, због захтијевања копије личне карте од кандидата приликом спровођења конкурсне процедуре.
13. ЈУ Спортска дворана „Младост“ Приједор због обраде личних података путем видеоназора.
14. КЈКП „Рад“ д.о.о. Сарајево због прикупљања копија личних карата од власника премјештених нерегистрованих и напуштених возила и олупина приликом њиховог преузимања.
15. ЈП „Рад“ д.о.о. Лукавац због обраде ЈМБ-а корисника услуге у уговору о пружању комуналних услуга.
16. Јавна установа „Наше дијете“ Тузла, због незаконите обраде личних података путем видео надзора

Контролори из приватног сектора којима су наложене управне мјере:

1. Физичко лице, представник етажних власника зграде у Сарајеву, због објављивања списка етажних власника са подацима о појединачном износу мјесечне накнаде за одржавање заједничких дијелова зграде, њиховим уплатама и евентуалним дуговањима.
2. Физичко лице из Горњег Вакуфа – Ускопља због обраде личних података путем видео надзора.
3. Физичко лице из Тузле због обраде личних података путем видеонадзора.
4. Мркулић – Компани“ д.о.о. Сарајево – Илица због задржавања идентификационих докумената гостију хотела.
5. „МЦИ“ д.о.о. Широки Бријег због обраде личних података путем видеонадзора.
6. „Карлико“ д.о.о. Љубушки због обраде личних података путем видеонадзора.
7. Форгитудо д.о.о. Травник због прикупљања личних података радника и чланова њихових породица, у сврху организовања различитих догађаја.
8. Карате савез БиХ због обраде ЈМБ-а спортиста/такмичара приликом регистрације путем службене веб странице.
9. Физичко лице из Сарајева због обраде личних података путем видеонадзора.

10. *Raiffeisen Bank* д.д. БиХ због обраде ЈМБ-а лица која немају својство клијента.
11. Представници етажних власника зграде у Сарајеву због обраде личних података путем видео надзора у лифтовима.
12. Клас д.д. Сарајево због обраде личних података радника и чланова њихових породица који нису неопходни ради остваривања права и обавеза из радног односа.
13. Заједница етажних власника у Бијељини, због објављивања спискова етажних власника са износима дуговања за гријање и одржавање заједничких просторија.
14. РСА Гаминг д.о.о Бања Лука због због захтијевања копије личне карте од кандидата у конкурсној процедури.
15. Физичком лицу, Представнику етажних власника у Сарајеву, због обраде личних података путем видеонадзора.
16. Физичком лицу из Милића, због обраде личних података путем видеонадзора.
17. Архив сервис д.о.о. Сарајево због непредузимања организацијских и техничких мјера заштите личних података.

3.6.6. Упоредни подаци поступака по службеној дужности 2013 – 2022

ПОСТУПЦИ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Укупно поступак а	34	29	44	55	45	69	66	101	84	95

3.7 Примјери из праксе

3.7.1. Објављивање негативног извјештаја комисије за избор академског особља, на службеној веб страници факултета

Агенција је запримила приговор физичког лица (у даљем тексту: подносилац приговора), против Ветеринарског факултета Универзитета у Сарајеву (у даљем тексту: Факултет), због објављивања Извјештаја Комисије за припрему приједлога за избор академског особља у звање доцента за конкретну област, са његовим личним подацима на службеној интернет страници *vfs.unsa.ba*. Приговор је усвојен као основан, те је Ветеринарском факултету наложено да са службене веб странице ukloni садржај који се односио на подносиоца приговора.

Подносилац приговора је навео да се у току 2022. године, пријавио на Конкурс за избор академског особља у научно-наставно звање доцент из области „Основних наука ветеринарске медицине“, који је објавио Факултет. На интернет страници Факултета, објављен извјештај Комисије за припрему приједлога за избор академског особља у којем су наведени његови лични подаци (број телефона, тренутно запослење и сл.), као и комплетна биографија. С обзиром да је написан негативан извјештај, подносилац приговора поставио је питање зашто су објављени његови лични подаци, те да сматра да су таквом објавом угрожена његова права. У прилогу је достављен Конкурс за избор академског особља и Извјештај Комисије, који је објављен на службеној интернет страници Факултета.

Према наводима Факултета, сходно Закону о високом образовању, руководилац организационе јединице обавезан је да објави извјештај комисије за избор у звање са приједлогом комисије на интернет страници најкасније седам дана прије одржавања сједнице савјета на којој се гласа о приједлогу. Истакнуто је да се извјештај мора објавити без обзира да ли је исти за кандидата позитиван или не, те да је прописана казна уколико организациона јединица не објави извјештај са приједлогом на својој интернет страници.

Изнесени су следећи ставови:

У складу са принципом правичности и законитости релевантни прописи у овој правној ствари су:

- Закон о високом образовању који је био у примјени у вријеме предметне обраде личних података подносиоца приговора
- Статут Универзитета у Сарајеву (у даљем тексту: Статут).

Законом о високом образовању прописано је да је руководилац организационе јединице обавезан на интернет страници објавити извјештај комисије за избор у звање са приједлогом комисије у дијелу који се односи на испуњавање прописаних услова за избор у академско звање од стране пријављених кандидата.

Статутом је прописано да успјешност приступног предавања оцјењује комисија за припремање приједлога за избор узимајући у обзир резултате оцјене предавања од студената, те да ту оцјену уважава комисија и саставни је дио извјештаја који се доставља савјету факултета/академије, те коју документацију кандидат за избор у академско звање прилаже уз пријаву на конкурс, без прејудуцирања да ли је иста саставни дио Извјештаја комисије.

Интенција одредби Закона о високом образовању, као правног основа за објаву личних података подносиоца приговора на службеној веб страници факултета, јесте да се објави извјештај комисије за избор у звање оних кандидата који испуњавају услове за избор. За другачије схватање не постоји логично образложење.

Поставља се питање да ли је за транспарентност процеса пријема и унапрјеђења у високошколску установу неопходно објавити извјештај комисије о испуњености услова свих кандидата укључујући и оне који не задовољавају услове за унапрјеђење у више звање. Објављивањем извјештаја о неиспуњености услова на службеној веб страници лични подаци подносиоца приговора са негативним оцјенама постали су доступни цјелокупној јавности. Дакле, свако па и његов садашњи или пак будући послодавац, могу видјети да исти није испунио услове за пријем у више звање и то за подносиоца приговора може имати штету. С друге стране, упитно је постајање користи за Факултет или цјелокупну јавност да се објави који од пријављених кандидата није испунио тражене услове. Осим наведеног, овако објављени подаци могу бити преузети од било којег другог корисника или претраживача. Чак и у случају када Факултет одлучи да те податке уклони са службене интернет странице, исти ће остати и бити доступни јавности када се у претраживач унесу његово име и презиме. Стога су потпуно оправдани наводи подносиоца приговора о повреди њених права.

Омогућавање јавности приступа информацијама и повећање транспарентности темељни су принципи сваког демократског друштва. Но транспарентност поступка у конкурсној процедури не значи да се врши објављивање личних података којима располаже јавни орган о кандидатима у конкурсној процедури, на начин како је то учињено у предметном случају. Напротив, циљ је да се јавност упозна који од кандидата испуњавају услове и који могу бити изабрани у више звање, с обзиром да је област високог образовања од посебног јавног интереса. Потпуно је безначајно који од кандидата не испуњавају услове будући да исти неће бити изабрани у више звање.

Осим за јавност, транспарентност процеса неопходно је обезбиједити и између самих кандидата, посебно оних који по оцјени комисије нису испунили тражене услове и то на начин да имају право увида у документа кандидата који су испунили услове, те да на основу тога могу уложити одговарајуће правне лијекове.

Према Уставу у Босни и Херцеговини непосредно се примјењују права и слободе гарантовани Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода као и њезиним протоколима. Ови акти имају приоритет над свим другим законима.

Право на заштиту приватности у погледу обраде личних података, једно је од основних људских права и произлази из члана 8. Европске конвенције. Стога су, поред Закона, принципи ове конвенције као и пракса Европског суда за људска права и Суда правде Европске уније, релевантни правни извори у односу на које се тумачи домаће законодавство.

Члан 8. Европске конвенције гласи:

1. *„Свако има право на поштовање свог приватног и породичног живота, дома и преписке.*
2. *Јавна власт се не мијеша у уживање овог права, осим ако је такво мијешање предвиђено законом и ако је то нужна мјера у демократском друштву, у интересу националне безбједности, јавне безбједности, економске добробити земље, спречавању нереда или спречавању злочина, заштити здравља и морала, или заштити права и слобода других.“*

Према томе, *„мијешање је законито само ако је закон који је основа мијешања: (а) доступан грађанима, (б) толико прецизан да омогућава грађанима да одреде своје поступке, (ц) у складу са принципом правне државе, што значи да слобода одлучивања која је законом дата извршној власти не смије бити неограничена, тј. закон мора осигурати грађанима адекватну заштиту против произвољног мијешања.“*³

³ Публикација Савјета Европе: Изводи из судске праксе - Европски суд за људска права; Gilles Dutertre

Да ли је мијешање државе неопходно и пропорционално у демократском друштву зависи од више фактора од којих истичемо слjedeће:

“ (а) Појам неопходности имплицира да мијешање одговара на хитну друштвену потребу, а нарочито да је пропорционално легитимном циљу који се жели постићи.

(б) Принцип пропорционалности потврђује да људска права нису апсолутна и да коришћење права појединаца мора увијек бити усклађено у односу на шири јавни интерес. Дакле, потребно је успоставити равнотежу између права појединца и интереса државе.

(ц) Мијешање у право не смије ићи даље од потребног да би се постигао легитиман циљ, а носилац података се не смије подвргавати произвољном третману.

(д) Другим ријечима, оправдано мијешање се не може наметнути само законском одредбом која испуњава услове владавине права и служи легитимном циљу у јавном интересу, него мора, такође, одржати разуман однос пропорционалности између употребљених средстава и циља који се жели остварити.“⁴

Сходно наведеном, сасвим је јасно да за транспарентност процеса конкурсне процедуре није неопходно објавити извјештај комисије са личним подацима кандидата који не испуњавају услове за избор у више звање.

3.7.2. Регистрација возила и обрада личних података

Агенција је поступајући по службеној дужности, након заprimљене пријаве физичког лица, провела поступак провјере законитости обраде личних података прописане Правилником о регистрацији возила, који је објављен у Службеном гласнику БиХ број: 53/22 (у даљем тексту: Правилник). Донесено је рјешење којим је утврђено да је истим прописана незаконита обрада личних података, те је наложено брисање спорних одредби у одређеном року.

Правилник је изазвао велики интерес јавности, због увођења новина у поступку регистрације возила. Прије свега, радило се о успостави Јединственог информационог система за стикер наљепнице у оквиру којег је предвиђено лоцирање сваке појединачне издате и активираних стикер наљепнице за возило, те размјена личних података садржаних у истом. Осим наведеног Министарство је Правилником прописало и евиденцију о возилима, те јединствени матични број власника и корисника возила у потврди о регистрацији и потврди о власништву возила.

Министарство је негирало било какву могућност незаконите обраде личних података у поступку регистрације возила на основу Правилника.

У спроведеном поступку је утврђено:

- Правилником је недвосмислено прописано успостављање Јединственог информационог система за стикер наљепнице, путем којег се прати локација и омогућава лоцирање сваке појединачно издате стикер наљепнице за возило, те размјена личних података садржаних у исто повезивањем са станицама за технички преглед.
- Правилником је прописано успостављање евиденције о возилима, те систем размјене података са станицама за технички преглед возила и стручним институцијама (правним лицима) у оквиру те евиденције.

⁴ Публикација Савјета Европе: Изводи из судске праксе - Европски суд за људска права; Gilles Dutertre

- Правилником је у Прилогу 6. (Потврда о власништву и регистрацији) прописана обрада јединственог матичног броја власника и корисника возила у потврди о регистрацији и потврди о власништву возила.

Изнесени су следећи ставови:

Законодавни органи као и органи управе који су на основу закона овлашћени да доносе прописе, дужни су приликом прописивања обраде личних података испоштовати и придржавати се принципа обраде личних података (правичности и законитости; сврхе; мјере и обима; тачности и аутентичности; могућности исправке нетачних личних података; временског периода обраде личних података; форме у којој се чувају лични подаци, те да се не обједињују лични подаци прикупљени у различите сврхе) како би их контролори у пракси могли примијенити.

Сходно принципу правичности и законитости, као релевантни правни прописи узети су:

- Закон о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ (У даљем тексту: Закон о основама безбједности саобраћаја);
- Закон о јединственом матичном броју
- Закон о Агенцији за идентификациона документа евиденцију и размјену података БиХ (У даљем тексту: Закон о *IDDEEA*)

Законом о основама безбједности саобраћаја прописано да је стикер наљепница доказ о регистровању возила, те да ближе одредбе о поступку и начину регистрације возила, изгледу и садржају привремене потврде о регистрацији и потврде о власништву возила, стикер наљепнице и регистарских таблица, о изгледу међународне ознаке БиХ и о димензијама, облику, боји, садржају, врсти и квалитету материјала регистарских таблица, правилником прописује министар саобраћаја и комуникација, у сарадњи са надлежним органима за унутрашње послове.

Министарство је Правилником прописало успостављање Јединственог информационог система за стикер наљепнице, те у оквиру истог праћење локације сваке појединачно издате и активирани стикер наљепнице за возило и размјену личних података, иако према Закона о основама безбједности саобраћаја, нема овлашћење за прописивање такве обраде личних података власника и корисника возила, већ само о изгледу и садржају стикер наљепнице.

Обрада личних података у оквиру Јединственог информационог система за стикер наљепнице, путем којег се прати локација сваке издате и активирани стикер наљепнице, као и размјена података из тог система, представља посебно ризичан продор у приватност појединца, те не може бити предмет регулисања подзаконским актом. И у случају када се законом нормира одређена материја, потребно је претходно спровести низ активности које подразумевају јавну дебату у коју треба да се укључе сви релевантни фактори у демократском друштву. Дакле, потребно је да се транспарентно утврди да ли је обрада личних података власника и корисника возила на утврђени начин, заиста неопходна у поступку регистрације возила. Омогућавање такве обраде личних података ни у којем случају не би требало бити неодређено и генерализовано, већ строго ограничено. Ово нарочито имајући у виду чињеницу да је Правилником предвиђено да се Јединствени информациони систем за стикер наљепнице, користи и за друге сврхе као што је осигурање возила и/или пријава саобраћајних незгода у сврху одштете од осигурања, креирање мреже *RFID* читача у сврху мјерења саобраћаја и контроле возила или наплате цестарине и слично. Наиме, реално је за претпоставити да онај ко контролише такав информациони систем, има могућност да идентификује било којег власника или корисника возила и његову локацију на мјестима гдје се врши читавање, без да за такву обраду личних података има законит основ.

Стога, упитан би био став да се успостава предметног информационог система, праћење локације издатих и активираних стикер наљепница и размјена података из истог за разне сврхе, може правдати и да је таква обрада сразмјерна циљу који се жели постићи, као што је регистрација возила и контрола, односно провјера аутентичности стикер наљепнице. Надаље, потребно је сагледати све друге аспекте такве обраде личних података у односу на потенцијалне пријетње по права и слободе грађана, а нарочито право на приватност у погледу обраде личних података. Тек након транспарентне јавне дебате, а под условом да су испоштовани сви захтјеви и обавезе демократског друштва, законодавац може креирати одређена законска рјешења.

Министарство је Правилником прописало могућност успоставе Евиденције о возилима, те система размјене података са станицама за технички преглед и стручним институцијама (правним лицима) у оквиру исте.

Закон о *IDDEEA* као релевантан законски пропис, прописује шта представља централна евиденција, како се врши размјена података између *IDDEEA* и пријемних органа, те ко су надлежни или изворни органи. Дакле, и поред чињенице да је Закон о *IDDEEA* јасно прописао јавне органе и стриктно утврдио обавезе везане за приступање евиденцији о регистрованим возилима, те да не постоји законит основ за регулисање евиденција путем предметног Правилника, Министарство је истим додатно прописало диспозицију, односно оставило на вољу „надлежним органима“ да „могу“ успоставити Евиденцију о возилима, на који начин је правна лица изједначило са надлежним јавним органима.

Такво прописивање обраде личних података управо потврђује незаконитост али и произвољност у поступању Министарства и доводи до правне несигурности.

На крају сасвим је јасно да Министарство, без јасног законског основа не може прописивати јединствени матични број у потврди о регистрацији и потврди о власништву возила, будући да су одредбе Закона о јединственом матичном броју експлицитне у погледу обраде јединственог матичног броја. У складу са Законом о јединственом матичном броју обрада јединственог матичног броја треба бити прописана законом.

Потребно је нагласити да и садашњи Правилник о регистрацији возила прописује обраду овог личног података у Потврди о регистрацији и Потврди о власништву возила, на који проблем је Агенција већ раније реаговала. Агенција је 2019. године указала Министарству да је неопходно измијенити одредбе Правилника о регистрацији возила у погледу јединственог матичног броја на потврди о регистрацији и потврди о власништву возила.

3.7.3. Обрада личних података припадника безбједносних агенција од стране МУП-а

Агенција је након заprimљеног упита новинара, те више медијских извјештавања покренула поступак по службеној дужности против МУП-а РС (у даљем тексту: Министарство), због обраде личних података путем обрасца Д-19. Донесено је рјешење, којим је Министарству забрањено да обрађује предметне личне податке и наложено уништавање до сада прикупљених личних података.

Према расположивим информацијама Министарство је путем обрасца Д-19 прикупљало и даље обрађивало личне податке лица која раде у полицији, бивших припадника безбједносних агенција (полиције) и припадника Оружаних снага БиХ.

Такође, објављене информације су указивале да је Министарство у протеклом периоду телефонски контактирало наведене категорије лица ради сачињавања списка и израде службених евиденција.

Објављено је да се лични подаци прикупљају по обрасцу Д-19, који садржи сљедеће врсте личних података: име и презиме, датум рођења активног или пензионисаног припадника безбједносних агенција или Оружаних снага БиХ, адресу становања, тачан назив безбједносне агенције за коју ради или је радио и број телефона.

Министарство је у изјашњењу доставило обиман одговор у којем је, истакнуто да се обрада личних података врши у складу са релевантним законима, те да је образац Д19 прописан: „Упутством о организацији и вршењу послова на безбједносном сектору и вођењу досијеа за безбједносни сектор“.

Агенција је, цијенећи да су полицијски послови стандардизовани, те да остали полицијски органи у Босни и Херцеговини обрађују личне податке у полицијске сврхе, ради заштите јавног интереса, спрјечавања и откривања кривичних дијела, прекршаја, очувања јавног реда и мира, те опште безбједности грађана, од истих захтијевала изјашњење у вези са предметном обрадом личних података.

Сви полицијски органи од којих је захтијевано изјашњење (Федерално министарство унутрашњих послова – Управа полиције, Полиција Брчко дистрикта БиХ и 10 кантоналних министарстава) су одговорили да не обрађују личне податке и не воде евиденцију лица на која се односи образац Д-19, успостављен од стране Министарства.

У спроведеном поступку утврђено је сљедеће:

Сходно принципу правичности и законитости релевантан пропис у овој правној ствари је: Закон о полицији и унутрашњим пословима.

Законом о полицији и унутрашњим пословима прописана је обрада личних података коју врши Министарство у циљу обављања полицијских и осталих унутрашњих послова, евиденције које министарство води, начин прикупљања личних података у евиденцијама, те да се садржај, начин вођења и рокови чувања евиденција утврђују правилником који доноси министар.

Агенција је увидом у Главни регистар утврдила да Министарство није регистровало збирку личних података у којој се обрађују лични подаци који се прикупљају путем обрасца Д-19.

Упутство о организацији и вршењу послова на безбједносном сектору и вођењу досијеа за безбједносни сектор (у даљем тексту: Упутство) је донио министар унутрашњих послова, на основу Закона о републичкој управи којим је прописано да „Органи управе доносе правилнике, наредбе, упутства и друге опште акте“ и „Упутством се одређује начин на који органи управе и носиоци јавних овлашћења извршавају поједине одредбе закона или другог прописа“.

Упутством је прописано вођење евиденције о припадницима активног састава полиције, пензионисаним радницима Министарства, бившим радницима Министарства, кадетима полицијске академије, припадницима других безбједносних агенција, припадницима оружаних снага и слично у писаном облику уношењем података у обрасцу Д-19.

Образац Д-19 прописан је као табеларни преглед на формату А4, под називом: „Преглед лица из безбједносних агенција на безбједносном сектору.“

Табеларни преглед обрасца Д-19 садржи рубрике: Р/Б, презиме и име, датум рођења, адреса, безбједносна агенција, број телефона и напомена

Изнесени су сљедећи ставови:

Обрада личних података у сврху обављања полицијских и осталих унутрашњих послова од стране Министарства, регулисана је Законом о полицији и унутрашњим пословима, те су прописане евиденције које Министарство води.

Осим прописаних евиденција у Закону о полицији и унутрашњим пословима, Министарство води и друге евиденције које садрже личне податке а прописане су другим законским прописима као што су Закон о оружју и муницији, Закон о кретању и боравку странаца и азилу, Закон о путним исправама итд.

Из садржаја Упутства не произлази који закон или која поједина одредба закона или другог прописа је предмет разраде и прописивања Упутством, сходно Закону о републичкој управи. Јасно је да се на основу општег овлашћења не могу доносити подзаконски акти без основа у материјалном пропису, а то је у овом случају Закон о полицији и унутрашњим пословима, чија је конкретна одредба која се разрађује морала бити назначена у преамбули Упутства.

Дакле, правни основ за доношење Упутства и прописивање обраде личних податка која се врши у полицијске сврхе, није садржан у Закону о полицији и унутрашњим пословима, као релевантном пропису, којим су прописани полицијски послови и овлашћења, већ је донесен на основу општег прописа којим је прописано коју врсту аката могу доносити органи управе. Упутство као акт није правне снаге у односу на закон не може представљати правни основ за обраду личних података, која није прописана Законом о полицији и унутрашњим пословима и на тај начин ограничавати људска права.

Прикупљање и даља обрада личних података путем обрасца Д-19 суштински и садржајно представља посебан системски скуп личних података који су Министарству доступни према посебним критеријумима, те који могу бити централизовани, децентрализовани или разврстани на функционалном и географском основу у складу с посебним критеријумима који се односе на лице и који омогућавају несметан приступ личним подацима у досијеу, а што у највећој могућој мјери одражава дефиницију збирке личних података.

Успостава и вођење збирке личних података на обрасцу Д-19, не може се довести у везу и заснивати на полицијском овлашћењу „*прикупљање обавјештења*“ прописаним у Закону о полицији и унутрашњим пословима, како је то навело Министарство.

Прикупљање обавјештења је само једно од полицијских овлашћења које је законом дато полицијском службенику у циљу обављања полицијских послова, те не може бити правни основ за формирање посебне евиденције односно збирке личних података, као што је у предметном случају.

Сходно Закону о полицији и унутрашњим пословима, полицијски службеник је овлашћен да, у складу са законом, прикупља обавјештења од лица за која је вјероватно да би могло дати обавјештења о кривичном дјелу или прекршају, починиоцу или о другим важним околностима у вези са кривичним дјелом или прекршајем, те околностима од значаја за извршавање других послова из надлежности Министарства.

Из наведене одредбе произлази да је примјена полицијског овлашћења, прикупљање обавјештења, усмјерена на прикупљање података о кривичном дјелу или прекршају и починиоцу истих, а не на прикупљање и даљу системску обраду података о лицима која нису повезана нити имају сазнања о кривичном дјелу, прекршају или починиоцу истог али се њихови лични подаци обрађују само зато што су били или су и даље припадници безбједносних агенција.

Подаци прикупљени оперативним радом су, како је и Министарство навело, подложни промјенама, непоуздани и невјеродостојни. Такође, Министарство је навело да не постоји обавеза припадника безбједносних агенција да доставе податке из обрасца Д-19, нити овај податак мора нужно бити познат вођи сектора или другом запосленом лицу већ је резултат оперативног рада.

С тим у вези, лица која спадају у категорије чији се подаци прикупљају и даље обрађују путем обрасца Д-19, не могу бити евидентирана и контактирана само зато што то може користити Министарству. Они су грађани који се баве или су се бавили одређеном професијом или позивом, те не могу само усљед те чињенице бити евидентирани, контактирани и узнемиравани од стране Министарства, у већој мјери у односу на друге грађане.

Према чињеничном стању, лични подаци о припадницима безбједносних агенција се прикупљају и даље обрађују путем обрасца Д-19, на основу оперативних сазнања, без законског основа и без њиховог знања.

Заштита личних података, обухваћена је чланом 8. Европске конвенције о људским правима и основним слободама који одређује поштовање приватног и породичног живота, дома и преписке, наглашава значај владавине закона у демократском друштву, а посебно спрјечавање произвољног мијешања у права из Конвенције.

Свака обрада личних података је ограничење приватности, а да би била законита према члану 8. став 2. Конвенције морају кумулативно бити испуњена три услова:

1) да је прописана законом - Према пракси Европског суда за људска права, израз „*прописано законом*“ и „*у складу са законом*“ подразумијева, не само пуко прописивање радње домаћим законом, него квалитет тог закона. Закон треба бити подједнако и приступачан и предвидив, односно формулисан довољно прецизно да омогући грађанину да усагласи своје понашање. Да би закон испунио ове захтјеве мора пружити одређену мјеру законске заштите од произвољног мијешања јавних власти у права која штити Конвенција. Закон мора дати довољно јасан обим било каквог дискреционог права које се даје јавним властима, као и начин како се оно извршава (Предмет: Ротару против Румуније, представка бр. 28341/95, пресуда од 4 маја 2000. став 52, Реквенуи против Мађарске, представка бр. 25390/94 пресуда од 20 маја 1999. став 34).

2) да се врши у једном од легитимних циљева - Допуштени основ за ограничења права приватности захтјева „*да се исто врши у једном од легитимних циљева*“ и обухвата државну безбједност, јавну безбједност, јавни ред, спрјечавање нереда или криминала, заштита здравља или морала, заштита угледа, права и слобода других, економске добробити земље, спрјечавање откривања обавјештења добијених у повјерењу и очување ауторитета и непристрасности судства. Ипак само позивање на ове услове од стране државе није довољно, јер би онда гарантовање права утврђених Конвенцијом било илузорно.

3) да је неопходна у демократском друштву - „*Неопходност у демократском друштву*“, према становишту Европског суда за људска права, претпоставља вагање супротстављених интереса у циљу утврђивања да ли је ограничење гарантованих права оправдано и у складу са Конвенцијом.

„*Неопходност*“ према том ставу значи – хитно друштвено потребно и да ограничење права мора бити сразмјерно циљу коме се тежи што обавезује националне власти да морају примјенити метод који је најмање рестриктиван у односу на право приватности (Предмет:

Sporrong и Lonmroth против Шведске, представка бр. 7151/75, пресуда од 23 септембра 1982, став 69).

„Пропорционалност“ се у контексту анализе неопходности у демократском друштву јавља као тест у којем се испитује да ли је „рестриктивна мјера сразмјерна легитимном циљу којем се тежи“, да ли постоји „горућа социјална потреба“ за такву рестрикцију, те да ли су разлози који су дати „релевантни и довољни“.

Дакле, да би одређено мијешање у приватност било законито према члану 8. став 2. Конвенције морају кумулативно бити испуњена три услова: да је исто прописано законом, да је нужно друштвено потребно и да ограничење права мора бити сразмјерно легитимном циљу коме се тежи.

Надаље, на нивоу Европске уније, у 2016. години, осим општег прописа о заштити података Опште уредбе о заштити података (ГДПР) донесен је и посебни пропис познат под називом: Полицијска директива. Ови правни прописи су већ ступили на снагу и примјењују се у земљама Европске уније од маја 2018. године.

Управо Директива која се односи на обраду личних података од стране надлежних органа у сврху спрјечавања, истраге, откривања или прогона кривичних дијела или извршавања кривичних санкција, у уводним одредбама у тачки (26) наглашава: *Свака обрада личних података мора бити законита, поштена и транспарентна у односу на појединце на које се односи те проведена само у посебне сврхе утврђене законом. То само по себи не спречава органе за извршавање законодавства у обављању активности као што су тајне истраге или видео надзор. Такве активности могу се спровести у сврхе спречавања, истраге, откривања или прогона кривичних дјела или извршавања кривичних санкција, укључујући заштиту од пријетњи јавној безбједности и њихово спречавање, под условом да су утврђене законом и представљају нужну и размјерну мјеру у демократском друштву уз дужно поштовање легитимних интереса дотичног појединца. Посебне сврхе обраде личних података нарочито би требале бити изричите и легитимне, те утврђене у тренутку прикупљања личних података.*

Дакле, пракса Европског суда за људска права и релевантан европски пропис за обраду личних података у полицијске сврхе, искључиво захтијевају законит основ и сврху, неопходност и пропорционалност легитимном циљу који се жели постићи.

Као што је претходно истакнуто, прикупљање и даља обрада личних података о лицима из безбједносних агенција коју врши Министарство, није пракса ни једног другог полицијског органа у Босни и Херцеговини који обавља исте послове у исте полицијске сврхе. Ова чињеница указује да, осим што не постоји правни основ, не постоји ни неопходност да се у полицијске сврхе обрађују лични подаци ових категорија лица.

3.7.4. Фотографисање запослених приликом евидентирања присуства на послу

Агенција је запримила пријаву против Агенције за полицијску подршку, због начина на који се врши евидентирање радног времена. Донесено је рјешење, којим је забрањено фотографисање запослених приликом евидентирања радног времена.

У достављеној пријави је појашњено да је прије двије године уведен систем који приликом евидентирања радника, врши њихово фотографисање. Истакнуто је да је менаџмент Агенције

за полицијску подршку упозораван да се наведеним системом „*грубо нарушава приватност запослених*“, али да ништа није урађено.

У спроведеном поступку је утврђено да је Агенција за полицијску подршку успоставила систем електронске евиденције о радном времену, који има интегрисану камеру која фотографише запосленог приликом евидентирања, у сврху онемогућавања злоупотребе система.

Агенција за полицијску подршку је навела Закон о раду у институцијама БиХ и Одлуку Савјета министара БиХ о радном времену у Савјету министара БиХ, министарствима БиХ и другим органима Савјета министара БиХ, као правни основ за наведено поступање

Законом о раду у институцијама БиХ, прописано је да се лични подаци запосленика не могу прикупљати, обрађивати, користити или достављати трећим странама, осим ако је то одређено законом или ако је то неопходно ради остваривања права и обавеза из радног односа.

Дакле, Агенција за полицијску подршку је овлашћена да као послодавац врши обраду личних података запосленика који су прописани законом или су неопходни за остваривање права и обавеза из радног односа.

Принцип из члана 4. став (1) тачка ц) Закона, прописује да је контролор обавезан да обрађује личне податке само у мјери и обиму који је нужен за испуњење одређене сврхе. Овај принцип у предметном случају значи да се узима минималан обим личних података који је неопходан да би се постигла сврха такве обраде.

Неспорно је да Агенција за полицијску подршку као послодавац мора контролисати присуство запослених на раду, али не обрадом њихових фотографија јер постоје други, мање инвазивни начини за постизање предметне сврхе. Фотографисање запосленика у сврху евидентирања присуства на радном мјесту генерално може бити оправдано само уколико послодавац нема другог начина и средства да контролише радно вријеме. Међутим, тешко би се у стварном животу могло оправдати фотографисање запослених као једини ефикасан и неопходан начин евидентирања присуства на радном мјесту и спрјечавање злоупотреба система.

Електронски систем евиденције радног времена, осим имена и презимена запосленика обрађује податке о датуму у мјесецу, времену почетка рада, времену завршетка рада, времену коришћења паузе, смјенама и друге податке о присутности радника на послу, на који начин се у потпуности може испунити сврха контроле присуства на радном мјесту.

Контролу присуства запосленика на радном мјесту могу непосредно вршити њихови руководиоци током радног времена, без фотографисања запосленика приликом коришћења терминала за евиденцију радног времена.

Сходно наведеном, фотографисање запослених у сврху контроле присуства на радном мјесту противно је принципу правичности и законитости, те принципу обраде личних података у мјери и обиму који је неопходан за испуњење одређене сврхе.

3.8 Кажњавање – прекршајни поступци

3.8.1. Прекршајни налози

Издато је 14 прекршајних налога, и то:

1. Прекршајни налог у висини од 500,00 КМ одговорном лицу Министарства финансија СБК Травник. због неизвршавања рјешење Агенције, којим је наложено извршавање обавеза прописаних Законом.
Прекршајни налог реализован у износу 50% од изречене новчане казне.
2. Прекршајни налог у висини од од 10,000,00 КМ Нотарској комори ФБиХ, због недостављања информације по захтјеву Агенције, ни након двије ургенције за доставу података.
Прекршајни налог реализован у износу 50% од изречене новчане казне.
3. Прекршајни налог у висини 500,00 КМ одговорном лицу Нотарске коморе ФБиХ, због недостављања информације по захтјеву Агенције, ни након двије ургенције за доставу података.
Прекршајни налог реализован у износу 50% од изречене новчане казне.
4. Прекршајни налог у висини од 10.000,00 КМ правном лицу „Комунално“ д.о.о. за комуналне и услужне дјелатности Босански Петровац, које је у конкурсној процедури за избор и именовање директора захтијевало од кандидата да доставе увјерење о неосуђиваности и прикупило увјерење о неосуђиваности пријављеног кандидата супротно Закону о кривичном поступку ФБиХ.
Прекршајни налог реализован у износу 50% од изречене новчане казне.
5. Прекршајни налог у износу од 500,00 КМ предсједнику Надзорног одбора у правном лицу „Комунално“ д.о.о. за комуналне и услужне дјелатности Босански Петровац, које је у конкурсној процедури за избор и именовање директора захтијевало од кандидата да уз пријаву на конкурс доставе увјерење о неосуђиваности и прикупило увјерење о неосуђиваности пријављеног кандидата супротно Закону о кривичном поступку ФБиХ.
Прекршајни налог реализован у износу 50% од изречене новчане казне.
6. Прекршајни налог у износу од 10,000,00 КМ правном лицу *Profesional line* д.о.о. Брчко због незаконите обраде ЈМБ-а посјетилаца презентације производа.
Прекршајни налог реализован у износу 50% од изречене новчане казне.
7. Прекршајни налог у износу од 10.000,00 КМ КЈКП „Топлане-Сарајево“ д.о.о. Сарајево, због прикупљања копије личне карте од кандидата који се пријављују на јавни конкурс.
Прекршајни налог реализован у износу 50% од изречене новчане казне.
8. Прекршајни налог у износу од 500,00 КМ предсједнику Надзорног одбора КЈКП „Топлане-Сарајево“ д.о.о. Сарајево, због прикупљања копије личне карте кандидата који се пријављују на јавни конкурс.
Прекршајни налог реализован у износу 50% од изречене новчане казне.

9. Прекршајни налог у износу 500,00 КМ предсједници Општинске изборне комисије Општине Братунац, због уписивања ЈМБ-а чланова бирачких одбора и њихових замјеника у рјешење о именовању.
Прекршајни налог реализован у износу 50% од изречене новчане казне.
10. Прекршајни налог у висини 10.000,00 КМ. правном лицу *Sparkasse bank* д.д. БиХ, због обраде личних података клијента у сврхе директног маркетинга.
Прекршајни налог реализован у износу 50% од изречене новчане казне.
11. Прекршајни налог у висини од 500,00 КМ, физичком лицу због неизвршења рјешења Агенције у вези незаконито успостављеног видео надзора.
Прекорачен рок за плаћање и евидентиран у Регистру новчаних казни.
12. Прекршајни налог у висини од 500,00 КМ физичком лицу, због неизвршења рјешења Агенције у вези са незаконито успостављеним видео надзором.
Затражено је судско одлучивање.
13. Прекршајни налог у висини од 500,00 КМ, физичком лицу, због неизвршења рјешења Агенције у вези са незаконито успостављеним видео надзором.
Прекршајни налог је реализован у 2023. години.
14. Прекршајни налог у висини од 500,00 КМ, физичком лицу због неизвршавања рјешења Агенције у вези са незаконито успостављеним видео надзором.
Прекорачен рок за плаћање и евидентиран је у регистру новчаних казни.

На основу реализованих прекршајних налога, на јединствени рачун трезора БиХ у 2022. години уплаћено је **26.250,00 КМ**.

3.8.2. Прекршајни судски поступци

По изданим прекршајним налозима Агенције, надлежни судови су спровели 7 поступака. У свим случајевима судови су ослободили окривљене одговорности за почињени прекршај, због недостатка доказа и непостојања прекршаја.

У наставку ћемо за поједине одлуке судова цитирати њихове наводе и аргументе, који по нашем мишљењу, у најмању руку контрадикторни.

Судови су донијели сљедеће одлуке:

1. Основни суд у Бања Луци је донио рјешење којим је окривљени одговорно лице ослобођен одговорности за прекршај који му је утврђен Прекршајним налогом, као одговорном лицу у „*Company wall*“ д.о.о. Бањалука, које је без законског основа објавило личне податке о имену, презимену, јединственом матичном броју и адреси физичких лица на својој веб страници www.companuwall.ba.
Према наводима Суда „радња извршења прекршаја како је наведена у прекршајном налогу, а затим и прецизирана на усменом претресу није јасно одређена, јер се из истог не може утврдити вријеме извршења прекршаја нити које податке и за која лица је окривљени објавио податке као и којим прописом је то забрањено“.

2. Окружни суд у Бања Луци је донио Рјешење којим је одбијена жалба Агенције против Рјешења Основног суда у Бања Луци, а којим је окривљени ослобођен одговорности за прекршај који му је издат као одговорном лицу у „*Company wall*“ д.о.о. Бањалука, које је без законског основа објавило личне податке о имену, презимену, јединственом матичном броју и адреси физичких лица на својој веб страници www.companywall.ba. Према наводима суда „како чињенични опис наведен од стране овлашћеног органа не садржи наводе о томе да правно лице *Company wall* д.о.о. Бања Лука има својство контролора нити друге податке који се односе на наводно незаконито обрађивање личних података, то и овај суд налази да опис дјела које се окривљеном ставља на терет на садржи сва битна обиљежја прекршаја из члана 49. став(1) тачка (а) Закона којим је прописано да је контролор обавезан да личне податке обрађује на правичан и законит начин. До другачијег закључка овог суда не могу довести наводи жалбе овлашћеног органа којима описује начин поступања по запримљеним притужбама физичких лица, цитира релевантне одредбе Закона о заштити личних података, даје властиту интерпретацију изведених доказа и истиче да је радња извршења прекршаја преузимање и објављивање личних података физичких лица, који су садржани у ЈРР пословних субјеката, од стране *Company*, које је извршено без правног основа.. Овај суд као ни првостепени суд, није овлашћен да сам из доказа и навода представника овлашћеног органа или навода жалбе, издваја чињенице и околности из којих произлази радња извршења која се окривљеном ставља на терет“.
3. Основни суд у Бањалуци донио Рјешење, којим је окривљено правно лице „*Company wall*“ д.о.о. Бањалука ослобођено одговорности за прекршај који му је био утврђен због објављивања личних података о имену, презимену, јединственом матичном броју и адреси физичких лица на својој веб страници www.companywall.ba, без законског правног основа. Према одлуци суда „чињенични опис наведен од стране представника овлашћеног органа не садржи податке који се односе на наводно незаконито објављивање личних података, те суд не налази да опис дјела који се окривљеном ставља на терет садржи сва битна обиљежја прекршаја из члана 4. тачка а) Закона о заштити личних података“, те „да суд није овлашћен да сам из доказа и навода представника овлашћеног органа издваја чињенице и околности из којих произлази радња извршења која се окривљеном ставља на терет. Само јасно наведен чињенични опис пружа могућност суду да правилно примијени материјални пропис о прекршају, односно цијени да ли радња која се окривљеном ставља на терет садржи обиљежје прекршаја или не“.
4. Општински суд у Тузли је донио рјешење, којим је обустављен поступак против окривљеног као запосленика у ЈКП „Водовод и канализација“ д.о.о. Тузла, које није извршило Рјешење Агенције. Према наводима Суда, „окривљени није био лице које је имало овлашћење да поступи по предметном рјешењу, па из тих разлога исти и не може бити одговоран за прекршај који му се ставља на терет“. Овакав закључак суд је извео и поред тога што је овлашћени представник Агенције, према наводима из рјешења суда, изјавио: „У завршним ријечима овлашћени представник овлашћеног органа је изјавио да је предмет овог поступка оцјена законитости издатог прекршајног налога, а не рјешења Агенције у било ком обиму, капацитету или дијелу, те питање које се у овом случају намеће јесте да ли је окривљени у посједу доказа да је извршио своју активну обавезу, јер је налог издат због пропуштања, што значи да је био дужан доказати са оним околностима које је усмено

истакао. Даље је навео да у односу на истицање општих услова пословања ЈКП „Водовод и канализација“ д.о.о. Тузла, исти наводи су неосновани, нити се на било који начин могу довести у везу са предметом овог поступка, те је предложио да прекршајни налог потврди и изрекне санкција у складу са законом“.

5. Основни суд у Бања Луци је донио рјешење, којим је окривљено правно лице *Meridian tech* д.о.о. Бањалука ослобођено одговорности за прекршај јер није извршило Рјешење Агенције.

Према одлуци суда „Из наведеног рјешења видљиво је да је под тачком 1/ наведено да се забрањује *Meridian tech* д.о.о. Бања Лука да од учесника игара на срећу путем интернета захтијева слику личне карте или пасоша, приликом регистрације и верификације корисничког налога на веб страници *meridianbet*, те приликом исплате добитка, те да је под тачком 4/ наведено да је „*Meridian tech*“ доо Бања Лука дужан да без одгађања изврши наложене мјере у року од 15 дана од дана пријема рјешења, писмено обавијести Агенцију и достави доказе о извршењу наложених управних мјера. Значи, наведеним рјешењем наложено је извршење управне мјере у року 15 дана од дана пријема рјешења. У чињеничном опису прекршаја који се окривљеном ставља на терет није наведено до којег датума је окривљено правно лице било дужно да поступи по рјешењу односно није наведен датум односно вријеме чињења прекршаја“.

Изјављена је жалба на рјешење Основног суда у Бањој Луци.

6. Кантонални суд у Широком Бријегу је донио рјешење којим се одбија жалба Агенције а потврђује Рјешење Општинског суда у Широком Бријегу, којим је обустављен прекршајни поступак против окривљеног правног лица Мепас д.о.о. Широки Бријег и исти ослобођен од одговорности за прекршај. Према наводима Суда „неосновани су у жалби наводи да је првостепени суд починио битну повреду прекршајног поступка тиме што није у записник о усменом претресу унио чињенице које су битне и од значаја за прекршајни поступак, и то да је у току доказног поступка представник правног лица извршио увид у материјалне доказе мјеродавног органа и изјавио да је ријеч о неовјереним копијама, на што је представник мјеродавног органа изјавио да се оригинали налазе пред Судом БиХ, обзиром да је окривљено правно лице покренуло управни спор против коначног управног акта мјеродавног органа, везаног за конкретни догађај о којем се расправља и у овом прекршајном поступку. Наиме из предњих жалбених навода произлази да представник мјеродавног органа током усменог претреса није понудио доказ да се обраћао Суду БиХ ради исхођења оригинала и /или овјерених копија, а у сврхе доказне грађе у прекршајном поступку, нити је предложио да то уради првостепени суд“.

7. Окружни суд у Требињу је донио рјешење којим је одбијена жалба Агенције изјављена на рјешење Основног суда у Требињу којим се Мјешовити холдинг „Електропривреда Републике Српске“, Матично предузеће а.д. Требиње, ослобађа одговорности за прекршај због којег је издат прекршајни налог због „непостојања прекршаја“.

Према наводима Суда „по оцјени овог суда, у току поступка, није доказано оно што одредба чл. 4. Закона захтијева, односно да је обрада личних података вршена на незаконит и неправичан начин. Наиме, остаје спорно у чему се састоји повреда законске обавезе да се личних подаци нису користили на правичан и законит начин, односно која је то настала последица која је довела до повреде људских права и слобода, односно повреда права запослених лица у зависним предузећима у поступку остваривања права на стимулативну отпремнину. Жалилац је у току поступка утврђивао само чињеницу да

су лични подаци запослених употребијени, међутим у току поступка се ни једна страна ни суд није бавио утврђивањем суштинске ствари, односно питањем у у чему се састоји повреда права запослених и која су то права која су злоупотребијена достављањем копије личне карте, у сврху остваривања права на стимулативну отпремнину“.

3.8.3. Упоредни подаци прекршајних налога 2013 – 2022

ПРЕКРШАЈНИ НАЛОГ										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Укупно прекршајних налога	7	12	22	11	15	15	25	10	9	14
Контролору	0	1	1	4	3	4	10	3	6	9
Одговорном лицу	6	8	6	6	7	7	12	7	3	5
Запосленом у контролору	1	3	15	1	5	4	3	0	0	0
Јавни орган	5	5	20	4	8	6	10	3	4	4
Правно лице	2	6	2	7	7	9	15	7	4	6
Физичко лице	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4

3.9 Управни спорови

3.9.1. Судске одлуке

У извјештајном периоду окончано је 15 управних спорова покренутих пред Судом БиХ против коначних управних аката Агенције и то девет спорова покренутих у 2020. години и шест спорова из 2021. године. Донесено је и једно рјешење по захтјеву за одгоду извршења. У 14 спорова тужба су одбијене и потврђени су коначни управни акти Агенције. У једном спору тужба је уважена и предмет враћен на поновно рјешавање.

Окончана су три поступка по захтјеву за преиспитивање судске одлуке и један по захтјеву за заштиту законитости, који су покренути 2022. године.

Суд БиХ донио је сљедеће пресуде/рјешења:

1. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба Адвокатског друштва „Адил Лозо и други д.о.о.“ против рјешења Агенције којим је наведено друштво упозорено да не обрађује личне податке о адреси становања чланова управног одбора ФЗ ПИО/МИО, без правног основа.
2. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба Министарства здравства ФБиХ, против рјешења Агенције којим је усвојен као основан приговор физичког лица и Министарству забрањено да у поступку стављања лица у карантин одлучује рјешењем које се односи на више лица и да такво рјешење без правног основа доставља трећој страни.
3. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба Кошаркашког савеза БиХ, против рјешења Агенције којим је забрањено прикупљање и наложено блокирање личних података о ЈМБ-у и копији пасоша уз образац – приступницу за регистрацију и лиценцирање играча.

4. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба нотара против закључка Агенције о ненадлежности.
5. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба Министарства унутрашњих послова СБК/КСБ против рјешења Агенције којим је наложено Федералном заводу за пензијско/мировинско и инвалидско осигурање Мостар-Кантонална административна служба Травник и Министарству унутрашњих послова СБК/КСБ Травник да исправе чињенично стање проузроковано незаконитом обрадом личних података о посебном стажу подносиоца приговора из Травника, без његове сагласности.
6. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба АСА Осигурања д.д. Сарајево против рјешења Агенције којим је приговор носиоца података усвојен као основан и АСА Осигурању д.д. Сарајево наложено да предузме додатне техничке и организационе мјере за безбједност података приликом онлајн куповине полисе путног и здравственог осигурања.
7. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба *Meridian tech.* д.о.о. Бањалука против рјешења Агенције којим је *Meridian tech.* д.о.о. Бањалука забрањено од учесника игара на срећу путем интернета, захтијева фотографију личне карте или пасоша, приликом регистрације и верификације корисничког налога на веб страници *meridianbet.ba*, те приликом исплате добитка и наложено брисање прикупљених фотографија личних карата и пасоша које су учесници игара на срећу путем интернета доставили приликом регистрације и верификације корисничког налога на веб страници *meridianbet.ba*, те приликом исплате добитка, као и да идентификацију учесника игара на срећу врши увидом у важећи идентификациони документ у присуству власника документа.
8. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба физичког лица против рјешења Агенције којим је приговор другог физичког лица усвојен као основан и истом забрањено да неовлашћено обрађује личне податке подносилаца приговора.
9. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба Министарства здравства ФБиХ, против рјешења Агенције којим је усвојен као основан приговор физичког лица и Министарству забрањено да у поступку рјешавања у вези са стављањем лица у карантин одлучује рјешењем које се односи на више лица и да то рјешење без правног основа доставља трећој страни.
10. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба физичког лица против рјешења Агенције којим је његов приговор против Алумина д.о.о. Зворник због достављања тужбе на одговор појединим запосленицима, одбијен као неоснован.
11. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба физичког лица против рјешења Агенције којим је његов приговор против Института за језик Сарајево због прибављања и задржавања пресуде о разводу брака и задржавања конкурсне документације након окончања конкурсне процедуре, усвојен као основан.
12. Пресуду којом је одбијена тужба физичког лица против рјешења Агенције којим је одбијен приговор против Порезне управе ФБиХ - Испостава Центар Сарајево, због обраде података о сувласништву на стану у поступку заснивања законске хипотеке по основу пореског дуга као власнице адвокатске канцеларије у Сарајеву.
13. Пресуду којом је одбијена тужба *Premier world sport* д.о.о. Читлук, *Premier sport* д.о.о. Источно Ново Сарајево и *Premier sport* д.о.о. Читлук против рјешења Агенције којим је изречена забрана да од учесника игара на срећу путем интернета, приликом онлајн регистрације, прикупљају фотографије предње и задње стране личне карте или пасоша, те наложено брисање до сада прикупљених фотографија наведених докумената.
14. Пресуду којом је одбијена као неоснована тужба физичког лица против Рјешења Агенције којим је његов приговор против Уникредит Банка а.д. Бања Лука, због обраде и

преноса личних података приликом уступања потраживања по основу уговора о кредиту на Б2Капитал д.о.о., одбијен као неоснован.

15. Рјешење којим је одбачен захтјев „ЈП БХ ПОШТА“ д.о.о. Сарајево за одгоду извршења коначног рјешења Агенције.
16. Пресуду којом је тужба адвоката уважена а рјешење Агенције поништено и предмет враћен на поновни поступак, којим је приговор физичког лица усвојен као основан због неовлашћеног прибављања личних података и навођења истих у приједлогу за извршење.

Апелационо вијеће Суда БиХ донијело је сљедеће пресуде:

1. Пресуду којом је одбијен захтјев *Meridian Tech* д.о.о. Бањалука за преиспитивање пресуде, којом је одбијена тужба *Meridian Tech* д.о.о. Бањалука против рјешења Агенције, којим је истом забрањено од учесника игара на срећу путем интернета, захтијева фотографију личне карте или пасоша, приликом регистрације и верификације корисничког налога на веб страници *meridianbet.ba*, те приликом исплате добитка и наложено брисање прикупљених фотографија.
2. Пресуду којом је уважен захтјев за преиспитивање пресуде и преиначена пресуда Суда БиХ, те поништено рјешење Агенције којим је наложено Федералном заводу за пензијско/мировинско и инвалидско осигурање Мостар-Кантонална административна служба Травник и Министарству унутрашњих послова СБК/КСБ Травник да исправе чињенично стање проузроковано незаконитом обрадом личних података о посебном стажу подносиоца приговора физичког лица из Травника, без његове сагласности и предмет враћен на поновно одлучивање.
3. Пресуду којом је Захтјев за заштиту законитости који је Агенција поднијела путем Правобранилаштва БиХ дјелимично уважен. Преиначена је пресуда савјета за управне спорове Суда БиХ, тако да се тужена Агенција обавезала да Тужиоцу физичком лицу надокнади трошкове управног спора у износу од 100,00 КМ док се Тужилац обавезао да Правобранилаштву БиХ надокнади трошкове састава захтјева за заштиту законитости у износу од 240,00 КМ.

3.9.2. Управни спорови из 2022. године

Током 2022. године, покренуто је 15 управних спорова пред Судом БиХ против коначних управних аката Агенције, поднесена су три захтјева за преиспитивање судске одлуке и један захтјев за заштиту законитости.

Три управна спора су покренута тужбом од стране контролора из јавног сектора, један је покренут тужбом правног лица, а 11 спорова је покренуто тужбама подносилаца приговора.

Поднесена су три захтјева за преиспитивање судске одлуке и то по један захтјев поднесен је од стране контролора из јавног и приватног сектора, те физичког лица.

Агенција је поднијела захтјев за заштиту законитости, путем Правобранилаштва БиХ.

Тужбе за поништење рјешења/закључака Агенције Суду БиХ, поднијели су:

1. *Avon Cosmetics* БиХ д.о.о. Сарајево, због изречене забране обраде ЈМБ -а у евиденцији чланова Авон клуба.

2. ЈУ Универзитет у Зеници због изречене забране да личне податке својих радника и спољних сарадника доставља трећој страни без адекватног правног основа и налога да донесе пропис с циљем спровођења Закона и План безбједности личних података.
3. Физичко лице због одбијања његовог приговора против Жељезница РС ад Добој у дијелу захтјева за признавање трошкова правног заступања.
4. Физичко лице ради одбацивања приговора због ненадлежности.
5. Полиција Брчко дистрикта, због изречених мјера у вези видео надзора у згради Полиције Брчко дистрикта.
6. Физичко лице због одбијања приговора у вези са издавањем увјерења са нетачним подацима.
7. Физичко лице због одбијања приговора против Уставног суда БиХ у вези са објављивањем података о здравственом стању и лијечењу у одлукама донесеним по апелацијама.
8. Физичко лице због одбијања приговора против Фонда за повратак БиХ, бившег вршиоца дужности директора Фонда за повратак БиХ због достављања правоснажне Пресуде Суда БиХ Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције.
9. Физичко лице због забране обраде ЈМБ-а у Приједлогу за извршење рјешења поднесеног Окружном привредном суду у Требињу.
10. Физичко лице због одбијања приговора у вези са недостављањем документације од стране Фонда за повратак БиХ, по захтјеву за слободан приступ информацијама.
11. Физичко лице због одбијања приговора против командира Полицијске станице Гацко у вези са давањем његових података из оперативне и казнене евиденције Окружном јавном тужилаштву у Требињу.
12. Физичко лице због одбацивања приговора јер је већ рјешавано по истој ствари.
13. Физичко због одбијања приговора као неоснованог против градоначелника Града Бања Лука у вези навођења имена и презимена и истицања фотографије на прес конференцији, без сагласности.
14. Физичко лице због налагања управне мјере у вези обраде путем видеонадзора на приватном стамбеном објекту у Сарајеву.
15. Министарство комуникација и саобраћаја БиХ, због забране обраде личних података како је прописана Правилником о регистрацији возила.

Захтјев за преиспитивање судске одлуке поднијели су:

1. МУП СБК/КСБ Травник против пресуде Суда БиХ којом је тужба тужиоца, одбијена као неоснована у вези обраде личних података о посебном стажу без његове сагласности.
2. „Meridian tech“ д.о.о. Бањалука против пресуде Суда БиХ којом је одбијена тужба против рјешења Агенције у вези обраде личних података приликом организовања игара на срећу.
3. Физичко лице против пресуде Суда БиХ којом је обијена као неоснована тужба против рјешења Агенције у вези достављања тужбе тужбе подносиатељице приговора ради мобинга одређеном броју својих запосленика у сврху припремања документације и давања одговора на исту.
4. Захтјев за заштиту законитости који је Агенција иницирала путем Правобранилаштва БиХ. Захтјев је уважен и преиначена пресуда у дијелу који се односи на трошкове поступка.

3.9.3. Упоредни подаци управних спорова 2013 – 2022

УПРАВНИ СПОРОВИ										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Укупно управних спорова	13	6	11	12	12	17	15	17	18	15
Ријешено	13	6	11	12	12	17	15	15	8	0
Ријешено у корист Агенције	11	5	10	6	10	14	13	15	7	0
Ријешено против Агенције	2	1	1	6	2	3	2	0	1	0
Неријешено	0	0	0	0	0	0	0	2	10	15

3.10 Мишљења

У извјештајном периоду издато је 111 стручних мишљења. Контролорима из јавног сектора издато је 49 стручних мишљења, правним лицима 18, а физичким лицима 44 стручна мишљења.

По достављеним захтјевима за давање мишљења Агенција је дала 183 одговора умјесто мишљења, те је у 71 случају подносиоце захтјева за давање мишљења, упутила на акте објављене на Веб страници.

Издата су 34 мишљења на законе и подзаконске акте.

По основу мишљења, одговора и упута на Веб страницу, издата су 392 аката.

Стручна мишљења, су се односила на следећа питања:

- Видео надзор
- давање података трећој страни
- обрада података о вакцинисању против *COVID-19*
- обрада личних података из радно – правних односа
- копија личне карте и путне исправе
- обрада личних података преко обрађивача
- доношење и примјена спроведбених прописа из Закона
- обрада личних података у различитим поступцима
- објављивање личних података на веб страницама
- креирање лажног *Facebook* профила
- обрада личних података у новинарске сврхе
- утицај Опште уредбе на контролоре у Босни и Херцеговини
- пренос личних података у иностранство
- обраде личних података путем уређаја за мјерење брзине кретања моторног возила
- снимања саобраћаја путем камера инсталираних у моторном возилу
- давање личних података по захтјеву за слободан приступ информацијама
- обрада личних података од стране организатора кладионичарских игара

3.10.1. Мишљења на законе, подзаконске акте и друге правне акте

3.10.1.1. Нацрти и приједлози закона достављени на мишљење:

1. Приједлог закона о упису припадности конститутивном народу, националној мањини и осталим у БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
2. Приједлог Закона о спречавању сукоба интереса у институцијама БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
3. Приједлог закона о измјенама и допунама Изборног закона БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
4. Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о пријављивању и поступку провјере података о имовини носиоца јавних функција у Кантону Сарајево - Министарство правде и управе Кантона Сарајево.
5. Нацрт Закона о превенцији и сузбијању корупције у Кантону Сарајево - Министарство правде и управе Кантона Сарајево.

6. Приједлог Закона о измјени и допуни Закона о предшколском одгоју и образовању у Кантону Сарајево - Министарство за одгој и образовање Кантона Сарајево.
7. Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о служби у Оружаним снагама БиХ - Министарство одбране БиХ.
8. Приједлог закона о допуни Кривичног закона БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
9. Приједлог закона о измјенама Закона о акцизама у БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
10. Приједлог закона о измјенама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ - Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ.
11. Приједлог закона о допунама Закона о порезу на додану вриједност - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
12. Нацрт закона о Правобранилаштву БиХ - Министарство правде БиХ.
13. Приједлог закона о измјени Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
14. Приједлог закона о измјени Закона о раду у институцијама БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
15. Нацрт Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину - Министарство финансија и трезора БиХ.
16. Приједлог закона о допуни Закона о јавним набавкама - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
17. Приједлог закона о измјени и допуни Закона о одбрани БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
18. Закон о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
19. Приједлог закона о допуни Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
20. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ - Парламентарној скупштини БиХ.
21. Нацрт закона о вањским пословима БиХ - Министарство вањских послова БиХ.
22. Нацрт закона о склапању и извршавању међународних уговора - Министарство вањских послова БиХ.
23. Нацрт Закона о измјенама и допунама Закона о Високом судском и тужилачком савјету БиХ - Министарство правде БиХ.
24. Приједлог закона о измјенама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ - Дом народа Парламентарне скупштине БиХ.
25. Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о државној служби у институцијама БиХ - Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ.
26. Нацрт закона о Судовима БиХ - Министарство правде БиХ.
27. Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о омбудсману за људска права БиХ - Министарство за људска права и избјеглице БиХ.
28. Нацрт Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину - Министарство финансија и трезора БиХ.
29. Нацрт Закона о порезу на додану вриједност - Управи за индиректно опорезивање БиХ.
30. Нацрт закона о измјени и допунама Закона о лијековима и медицинским средствима - Министарство цивилних послова БиХ.

Приједлог закона о упису припадности конститутивном народу, националној мањини и осталим у БиХ

У Приједлогу Закона о упису припадности конститутивном народу, националној мањини и осталим у БиХ (у даљем тексту: Приједлог закона) прописано је следеће: Податак о припадности конститутивном народу, националној мањини и осталим (у даљем тексту: Податак о националној припадности) уписује на основу изјаве грађанина БиХ, изјаве родитеља, усвојитеља или старатеља малолетног лица код овлашћеног матичара за свако насељено мјесто у сједишту матичног подручја, који води матичне књиге о личним стањима грађана; Ови подаци се могу уписати у матичну књигу рођених, матичну књигу држављана и личну карту, те се грађанин може определијелити да се податак о националној припадности упише у једну или више матичних књига односно личну карту; Остављена је могућност да ако грађанин не жели уписати овај податак да је такво његово опредјељење матичар, такође, дужан да упише.

Прописана је и обавеза провјере и накнадног уписа овог податка у случају запошљавања у државној служби и учешћа на изборима, те казнене одредбе за институцију и одговорно лице у истој, уколико при запошљавању и учешћу на изборима не изврше провјере или накнадни упис података о националној припадности за односно лице.

У образложењу Приједлога закона наведено је да је основна одредница Устава БиХ конститутивност и једнакоправност конститутивних народа која се најконкретније очитује у примјени Изборног закона БиХ и у примјени такође уставних одредби о заступљености припадника конститутивних народа и осталих при запошљавању у органу јавне власти, јавном предузећу и институцији и свим нивоима власти. Такође се ове одредбе користе у формирању различитих органа власти, сталних и *ad hoc* комисија и сл. Наведено је да се податак о националној припадности злоупотребљава и врло често ствара проблем. Овим законом би то питање било регулисано и отклонила би се могућност злоупотребе.

Изнесени су следећи ставови:

Основни циљ Приједлога закона јесте уписивање националности у одређене матичне књиге и личну карту због што поузданијег одређивања националне припадности и спрјечавања злоупотребе исте, у поступку запошљавања у државну службу и учешћа у изборном процесу. Иако је установљена добровољност за упис податка о националној припадности то ипак не важи за лица која се запошљавају у државној служби и лица која учествују на изборима будући да ће се од стране органа управе провјеравати и вршити уписивање према изјави коју лице даје пред органом приликом запослења или учешћа на изборима.

У односу на принципе законите обраде личних података поставља се питање да ли је уписивање овог податка у наведена документа, те његова накнадна провјера неопходно, правично и сразмјерно у сврху запослења у државну службу или учешћа на изборима.

Ради бољег разумијевања наведеног, указано је да заштита личних података произлази из члана 8. Европске конвенције о људским правима и основним слободама. Свака обрада личних података је ограничење приватности, а да би била законита према члану 8. став 2. Конвенције морају бити испуњена три услова:

- да је прописана законом
- да се врши у једном од легитимних циљева
- да је неопходна у демократском друштву

„Неопходност у демократском друштву“ према становишту Европског суда за људска права претпоставља вагање супротстављених интереса у циљу утврђивања да ли је ограничење гарантованих права оправдано и у складу са Конвенцијом. „Неопходност“ према том ставу значи – хитно друштвено потребно и да ограничење права мора бити сразмјерно циљу коме

се тежи што обавезује националне власти да морају применијени метод који је најмање рестриктиван у односу на право приватности. „Пропорционалност“ се у контексту анализе неопходности у демократском друштву јавља као тест у којем се испитује да ли је рестриктивна мјера сразмјерна легитимном циљу којем се тежи, да ли постоји горућа социјална потреба за такву рестрикцију, те да ли су разлози који су дати релевантни и довољни.

На питање да ли се могу спријечити злоупотребе податка о националној припадности у сврху запошљавања у државну службу и учешћа на изборима и без обавезног уписивања истог података у матичне књиге или идентификационе документе, одговор долази из јавно доступних примјера.⁵

Из наведеног примјера произлази да су у протеклом периоду Централна изборна комисија, Суд БиХ и Уставни суд БиХ утврдили да су одређена лица злоупотребила право изјашњења о припадности конститутивном народу прописано Изборним законом, те узурпирали право релевантног народа на избор кандидата у Дом народа. Осим овог примјера из образложења предметне одлуке Уставног суда БиХ, а на основу изјашњења Централне изборне комисије БиХ, произлази да је Суд БиХ *„донио још седам рјешења којима су одбачене жалбе оним подносиоцима који су, такође, промијенили изјашњење о припадности конститутивном народу или групи Осталих у току изборног циклуса“*.

Дакле, постоје мање инвазивни начини да се утврди злоупотреба података о националној припадности од начина који је предложен у Приједлогу закона што значи да не постоји разумно и објективно оправдање да се пропише обавезно уписивање податка о националној припадности у матичне књиге и личну карту и да се то провјерава у сврху запослења у државну службу и учешћа на изборима.

Податак који открива националну припадност спада у посебну категорију податка чија обрада је дозвољена само у изузетним случајевима. Посебне категорије података су изузетно осјетљиве природе и заслужују посебну заштиту јер би њиховом обрадом могло доћи до значајних ризика за основна права и слободе.

Осим наведеног, мишљења смо да би предложено рјешење у практичној примјени имало вишеструке последице за појединце, којима би били изложени када би морали приложити или дати на увид ова документа у другим поступцима и свакодневним животним ситуацијама.

Приједлог закона о измјенама и допунама Изборног закона БиХ

Приједлогом закона прописано је излагање извода из Централног бирачког списка на следећи начин:

„Бирач остварује право увида у своје личне податке евидентиране у изводу из Централног бирачког списка непосредним увидом на интернетској страници Централне изборне комисије БиХ путем уношења свог ЈМБ и/или на други адекватан начин који подзаконским актом утврди Централна изборна комисија БиХ“.

„Јавност остварује право увида у изводе из Централног бирачког списка излагањем привремених извода из Централног бирачког списка путем интернетске странице Централне изборне комисије БиХ или на други адекватан начин који подзаконским актом утврди Централна изборна комисија БиХ водећи рачуна о принципима заштите личних података.“.

⁵ Одлука Уставног суда АП број: 66/15 од 10.02.2015.

Приједлогом закона прописано је:

- да евиденција Централног бирачког списка садржи и „*биометријске податке отиска прстију*“.
- да ће Централна изборна комисија БиХ подзаконским актом одредити: начин достављања штампане верзије пријаве за лица која гласају ван Босне и Херцеговине, држављане БиХ који имају статус избјеглог лица, а уписани су у Централни бирачки списак, избјегло лице које се не налази у Централном бирачком списку, те начин и поступак провјере тачности података наведених у пријави.
- електронска идентификација бирача, с тим да није прописан начин на који ће се иста вршити.
- да „*Централна изборна комисија посебним правним актом утврђује стицање техничких услова уз консултације са IDDEEA-ом и Агенцијом за заштиту личних података БиХ, о чему информацију доставља Парламентарној скупштини БиХ*“.

Изнесени су следећи ставови:

Остваривање увида у централни бирачки списак уношењем ЈМБ бирача, прихватљив је начин провјере али остављање могућности да се подзаконским актом и „...на други адекватан начин...“, јавности омогући увид у бирачке спискове није прихватљиво.. Ако постоје други „адекватни“ начини онда их је потребно прописати у закону да би провјера у потпуности била прописана законом. Са аспекта заштите личних података незаконито је да један институт истовремено буде предмет законске и подзаконске регулативе

Објављивање личних података грађана на интернет страницама, генерално представља инвазиван и ризичан начин обраде личних података, чиме се ствара ризик да се објављени подаци злоупотријебе у различите сврхе. Подаци који се објаве на интернет страницама могу бити преузети од било којег корисника или претраживача (*google, yahoo* и сл.), те на тај начин контролор који је објавио личне податке губи контролу над истим.

Такав ризик је додатно увећан усљед чињенице да би привремени изводи са личним подацима свих бирача у Босни и Херцеговини постали доступни цјелокупној јавности и то не само у држави већ било коме ко приступи интернет страници Централне изборне комисије БиХ.

Разумљиво је и прихватљиво да привремени изводи из бирачког списка буду доступни у Центру за бирачки списак или изложени на бирачким мјестима, гдје ипак ограничен број бирача остварује могућност увида, провјере података, исправке података и бирачког мјеста, што и јесте сврха излагања привремених извода из Централног бирачког списка за оне бираче који нису у могућности остварити увид и провјерити податке на начин прописан у ставу (4) овог члана.

Управо би се на овај начин остварила „*јавност*“ бирачког списка у мјери и обиму неопходном за испуњење сврхе.

Објављивање централног бирачког списка на службеној интернет страници изборног органа није пракса која се примјењује у другим државама.

У вези са биометријском обрадом отисака прстију подсјетили смо на мишљење Агенције из 2018. године дато на захтјев Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, у којем је за овај сегмент наведено следеће:

„ *податак о отиску прста је биометријски податак и спада посебну категорију података, чија је обрада сходно члану 9. став (1) Закона, забрањена, осим у случају изузетака из става (2) истог члана који нису примјењиви за предметну обраду. Такође, када се врши аутоматска обрада посебне категорије података, законом мора бити предвиђена и одговарајућа заштита. (члан 9 и 10. Закона).*

Без обзира на предложену законску норму, која би формално била правни основ, овдје се намеће питање неопходности обраде овог података те који легитимни циљ се треба остварити задирањем у приватност свих бирача у овој мјери. Анализом Приједлога закона, Агенција није утврдила да постоје релевантни и довољно јасни разлози који би били оправдани реалном друштвеном потребом и легитимним циљем који се жели постићи обрадом овог личног података.

Сходно Изборном закону БиХ идентитет бирача се утврђује на основу важеће личне исправе (лична карта, пасош и возачка дозвола), што је у складу и са другим законима којим је прописано да се наведеним документима доказује идентитет. Стога је немогуће оправдати захтјев да грађани чији идентитет је на бирачком мјесту утврђен на основу важећег идентификационог документа, морају „дати“ отисак прста да би остварили бирачко право.

Неспорно је да ЦИК као контролор треба да обезбиједи регуларне, поштене и фер изборе, али остваривање тог циља не може се вршити претјераним задирањем у приватност грађана на начин да се исти ради остваривања демократског и грађанског права условљавају обрадом биометријских података. Обрада биометријских података представља посебно инвазиван и ризичан продор у приватност појединца.

Обрада биометријских података дозвољена је само када је нужна и неопходна (нпр. расвјетљавање кривичних дјела, идентификација починилаца и сл.), а увођење биометријских мјера само ради контроле изборног процеса је прекомјерно и несразмјерно, те на тај начин представља непотребно задирање у приватност појединца.

Несразмјерност се огледа и у чињеници да грађани идентификационим документом доказују идентитет пред судом, овлашћеним службеним лицима, да могу прећи државну границу, располагати некретнинама, кредитно се задужити и сл., а са друге стране исти идентификациони документ не би био довољан за идентификацију пред бирачким одбором.

Сходно наведеном, обрада отиска прста као биометријског личног податка у сврху остваривања бирачког права, и када би се прописала законом не би била у складу са принципом правичности и законитости, иако би формално постојао законски основ.

Како је раније образложено, „прописано законом“ не значи само пуко прописивање радње законом, него квалитет тог закона. Наиме, закон мора пружити одређену мјеру заштите од произвољног мијешања јавних власти у права која штити Конвенција.“

У вези са одредбама да ће Централна изборна комисија, подзаконским актом регулисати значајна питања, а с обзиром на суштину и обим нормирања које треба бити предмет подзаконског акта, изнесен је став да је наведене сегменте потребно прописати у Изборном закону, а не остављати могућност прописивања подзаконским актом.

Иако смо изнијели озбиљне примједбе узимање отиска прстију, наглашено је да је било потребно прецизирати на који начин и у којој фази гласања ће се обрађивати ови лични подаци, те са којом базом података, која садржи отиске прстију, ће се исти компарирати.

У вези са одредбама којима се прописује обавеза Агенције да пружи консултације Централној изборној комисији у погледу испуњености техничких услова, који се односе на израду студије изводљивости, набавку потребне опреме и спровођење пилот-процеса, као и све друге додатне активности с циљем осигурања интегритета и функционалности изборних технологија у изборном процесу. Агенција је независни надзорни орган основан с циљем надзирања спровођења Закона и других закона који се односе на обраду личних података и

њена дужност и овлашћења су прописани Законом, из чега произлази да јој се другим законима не могу наметати посебне обавезе у односу на поједине органе или активности. Поставља се питање правилног функционисања Агенције уколико се установи пракса да се другим законима пропише учешће Агенције у одређеним активностима. Осим наведеног, Агенција у овим процесима накнадно не би могла поступати по евентуалним приговорима грађана и бити надзорни орган сходно овлашћењима прописаним у Закону.

У више одредби Приједлога закона неадекватно је и сувишно позивање на Закон, с обзиром да је Закон општи пропис, који регулише заштиту личних података и дужни су да га примјењују сви јавни органи, физичка и правна лица. Обавеза да се лични подаци обрађују у складу са Законом постоји и без таквих норми у Приједлогу закона, те је предложено њихово брисање.

Приједлог Закона о спрјечавању сукоба интереса у институцијама БиХ

Приједлогом Закона прописано је да: „*Комисија ће, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овога закона, прописати обрасце и поближе садржај Извјештаја, те успоставити Јединствени регистар имовине носилаца јавних функција.*“

Из цитираног става, произлази да ће осим таксативно побројаних података Комисија за одлучивање о сукобу интереса додатно „*поближе*“ прописати садржај извјештаја, што упућује на закључак да у Приједлогу Закона нису прописане све врсте личних података који ће се обрађивати у извјештају.

Из исте одредбе произлази правни основ за успостављање Јединственог регистра имовине носилаца јавних функција, док је у другом члану Приједлога Закона, прописано да ће правила о вођењу регистра бити прописана Правилником о начину вођење регистра који доноси Комисија.

Приједлогом закона прописано је да је јединствени регистар доступан на службеној интернетској страници Комисије, а да се лични подаци носилаца јавних функција и њихових блиских сродника штите у складу са законским прописима с циљем спрјечавања злоупотреба.

Приједлогом Закона прописано је да Комисија провјерава тачност и потпуност података из извјештаја, прикупљањем и упоређивањем са подацима од органа и правних лица који располажу тим подацима на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини. Истим чланом је прописано да поступак прикупљања података и њихове провјере, као и органи од којих се прибављају подаци, Комисија детаљно прописује правилником.

Такође, прописано је право Комисије да прибави и обавеза јавних органа и других лица да Комисији доставе тражене информације у поступку административне истраге.

Приједлогом Закона прописани су услови за избор предсједника и чланова Комисије, те је у истој одредби прописано и сљедеће: „*Након избора за предсједника, односно за члана Комисије, кандидат је дужан да поднесе, редовно ажурира и јавно објави Извјештај из члана 14. овог закона.*“

Изнесени су сљедећи ставови:

Цијенећи услове принципа правичности и законитости, Приједлогом Закона треба бити прописан садржај Јединственог регистра и начин вођења истог, да ли ће се водити у материјалној, електронској или комбинацији ове двије форме, врсте личних података које се

обрађују, који лични подаци ће бити изостављени од објаве на интернет страници, временски период чувања личних података, те мјере заштите.

Имајући у виду да се приступ и увид у банковне евиденције може вршити само на основу законских одредби које се односе на институт банкарске тајне, прописан важећим законима о банкама у Босни и Херцеговини, правни основ за овај сегмент провјере треба да буде прецизиран у Приједлогу Закона, а не у подзаконском акту.

У односу на одредбу из које произлази обавеза кандидата да јавно објави извјештај, истакнуто је, како је другом одредбом прописано, да ће јединствени регистар бити доступан на службеној интернет страници Комисије, па је нејасно, мјесто и начин на који би након избора за предсједника, односно члана Комисије, сам кандидат требало да изврши јавно објављивање извјештаја.

У циљу потпуног и прецизнијег регулисања обраде личних података, Приједлогом Закона требају се утврдити сви сегменти обраде личних података, врсте података који се обрађују, сврхе обраде, поступак и начин обраде, поступак и врсте личних података који се дају трећој страни, мјере заштите, те рокови чувања личних података.

Прописивањем свих сегмената обраде личних података у закону отклања се могућност за произвољно и арбитрарно креирање правила за обраду личних података.

Приједлог Закона о измјени и допуни Закона о предшколском одгоју и образовању у Кантону Сарајево

Приједлогом Закона прописана је обрада података о националној припадности дјетета, из слjedeћих разлога „Сврха обраде података је обезбјеђивање индикатора у одгоју и образовању, ради праћења ефикасног и квалитетног функционисања одгојно-образовног система, планирања одгојне политике праћења, проучавања и унапрјеђивања одгојног и образовног нивоа дјетета, професионалног статуса и усавршавања одгајатеља, рада образовних установа, ефикасног финансирања система одгоја и образовања, повећања обухвата дјеце предшколским одгојем и образовањем и стварања основа за спровођење истраживања у области одгоја и образовања“.

Из наведене одредбе произлази да податак о националној припадности дјетета нема оправдану сврху. Такође, ни у образложењу достављеног Приједлога закона није наведен ни један разлог који би оправдао прикупљање података о националној припадности дјетета.

Сходно наведеном, изнесен је став да је потребно брисати податке о националној припадности дјетета из Приједлога Закона.

Нацрт закона о превенцији и сузбијању корупције у Кантону Сарајево

Нацртом закона прописана је обрада личних података али истим није прописано вођење ни једне евиденције која садржи личне податке.

Нацртом закона уопштено је прописано да Комисија има овлашћење од надлежних субјеката захтијевати податке који су релевантни за спровођење поступка утврђивања постојања сукоба интереса носиоца јавне функције.

Такође је прописано и слjedeће: „Уколико субјекти из става (2) овог члана не поступе у року и на начин из става (3) овог члана, дужни су да о разлозима непоступања, у року од седам дана од дана пријема захтјева, обавијесте Комисију.“

Изнесени су сљедећи ставови:

Потребно је прописати евиденције које садрже личне податке, што подразумијева назив, садржај и начин вођења евиденција тј. да ли ће се водити у материјалној, електронској или комбинацији ове двије форме те, врсте личних података које се обрађују, временски период чувања личних података, те мјере заштите.

Из цитиране одредбе произлази да уколико субјект не достави тражене исправе и доказе Комисији, може само обавијестити Комисију о разлозима непоступања, чиме је испунио прописану обавезу.

Дакле, без обзира да ли су разлози непоступања по захтјеву законити и оправдани довољно је да се достави обавијест Комисији, те да на тај начин субјект испуни законску обавезу и избјегне прекршајну одговорност из Нацрта закона.

У вези са наведеним је и чињеница да је сходно позитивним законским прописима, за приступ одређеним подацима о којим се воде службене евиденције, потребан изричит, законом прописан основ. То значи да није довољно уопштено прописати обавезу достављања тражених података, исправа и доказа, већ исте треба прецизирати у законском пропису, како би се осигурао адекватан правни основ за њихово прикупљање.

Као примјер такве ситуације је приступ и увид у банковне евиденције који се може вршити само на основу законских одредби које се односе на институт банкарске тајне, прописан важећим законима о банкама у Босни и Херцеговини.

Према томе, уколико се и банке сматрају „субјектима“ прописаним у Нацрту закона, онда би правни основ за овај сегмент провјере требао бити изричито прописан у Нацрту закона.

Нацртом закона је потребно прецизније прописати све сегменте обраде личних података, како би се избјегла произвољност прописивања подзаконским актом.

3.10.1.2. Подзаконски акти достављени на мишљење:

1. Нацрт правилника о садржају и начину вођења евиденције о запосленим и другим радно ангажованим лицима у Министарству комуникација и промета БиХ - Министарство комуникација и промета БиХ.
2. Нацрт Правилника о облику, садржају и начину вођења евиденција, те роковима чувања података у евиденцијама које воде органи мјеродавни за издавање одобрења за кретање оружја и војне опреме- Министарству безбједности БиХ.
3. Нацрт Одлуке о одобравању новог запошљавања - Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова.
4. Правилник о критеријумима и начину утврђивања посебне здравствене способности у Судској полицији у ФБиХ - Судска полиција у ФБиХ.

Нацрт правилника о садржају и начину вођења евиденције о запосленим и другим радно ангажованим лицима у Министарству комуникација и промета БиХ

У преамбули Нацрта правилника, као основ за његово доношење је наведен члан 61. став (2) Закона о управи, којим је прописано да руководилац органа управе поред осталог доноси прописе и издаје друге акте за које је овлашћен.

На основу Нацрта правилника се не може закључити којим законским прописом и конкретном одредбом је утврђен правни основ и овлашћење за доношење предметног правилника.

У складу са принципом правичности и законитости, правилник као подзаконски акт мора бити донесен на основу и у складу са законским нормама и овлашћењима која произлазе из истих.

Као разлог доношења Нацрта правилника истакнуто је да је „*припремљен у циљу ближег и детаљнијег уређивања садржаја и начина вођења предметних евиденција у електронском облику*“.

Надаље, у преамбули али и у члану 2. став (2) Нацрта правилника извршено је позивање на Упутство о садржају, начину вођења и чувања персоналних досијеа запослених у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број: 47/16), те да поред вођења књиге о евиденцији запослених на начин прописан тим Упутством, исту евиденцију треба водити и у електронском облику.

Изнесен је став да је осим правног основа за доношење Нацрта правилника, упитна и сврха његовог доношења имајући у виду да је Упутством прописано: „*Поред вођења Књиге евиденција запослених на начин прописан у ставу (2) овог члана, институција може исту водити и у електронском облику.*“

Нацрт Правилника о облику, садржају и начину вођења евиденција, те роковима чувања података у евиденцијама које воде органи мјеродавни за издавање одобрења за кретање оружја и војне опреме

У Нацрту Правилника прописано је вођење Именичног регистра о одговорним лицима привредних субјеката који учествује у кретању оружја и војне опреме.

Закон о контроли кретања оружја и војне опреме не садржи основ за доношење Именичног регистра, тако да исти не може бити предмет Нацрта Правилника.

Правилник о критеријумима и начину утврђивања посебне здравствене способности у Судској полицији у ФБиХ

Судска полиција у ФБиХ обратила се захтјевом за давање мишљења о усклађености наведеног правилника са чланом 9. Закона, те са одредбама Закона о правима, обавезама и одговорностима пацијената, а поводом примједби које је на Правилник изнио Самостални синдикат државних службеника и намјештеника у органима државне службе, судске власти и јавним установама у ФБиХ – Синдикална организација Судске полиције у ФБиХ.

Законом о Судској полицији у Федерацији БиХ, утврђен је правни основ и овлашћење да Предсједник Врховног суда, на приједлог директора, доноси пропис којим утврђује критеријуме и начин утврђивања посебне здравствене способности службеника Судске полиције и кандидата, као и друга питања која се односе на здравствени и психофизички преглед.

Надаље, мишљење је захтијevano у вези конкретне одредбе Правилника којом је прописано да се посебна здравствена способност утврђује на основу налаза, прегледа и мишљења „*2) потврде и/или овјереног извода из личног здравственог картона, посебно с подацима о хроничним и психичким болестима и стањима, коју издаје изабрани љекар примарне здравствене заштите, по мјесту пребивалишта/боравишта;*“, док је у ставу (2) прописано

да „Изглед Обрасца потврде изабраног љекара из става (1) тачка 2) овог члана, прописан је у Прилогу 3, који је саставни дио овог Правилника.“.

Према Правилнику, комисија за утврђивање посебне здравствене способности, коју формира овлашћена здравствена установа (у даљем тексту: Комисија), врши оцјену здравствене способности на основу медицинске документације и обраде која је обављена у овлашћеној здравственој установи, а по потреби и непосредног прегледа. При томе, чланови Комисије су специјалисти медицине из одређене области.

Ради се о обради посебне категорије личних података о здравственом стању у вези са не/постојањем хроничних и психичких болести и стања, које обрађује љекар примарне здравствене заштите и Комисија у сврху утврђивања посебне здравствене способности службеника Судске полиције.

Дакле, у питању је пружање медицинских услуга и медицинске дијагностике од стране професионалних медицинских лица која по закону или кодексу надлежног органа подлијежу обавези чувања професионалне тајне, сходно члану 9. Закона.

Из Правилника и садржаја припадајућег обрасца који је прописан у Прилогу 3., не произлази да би посебне категорије личних података службеника Судске полиције, у било којој фази обраде у сврху утврђивања посебне здравствене способности, биле доступне неовлашћеним лицима.

Примједбе истакнуте у акту синдикалне организације, односила су се на права пацијената на информације о свом здрављу, повјерљивост и тајност података прописану Законом о правима, обавезама и одговорностима пацијената.

Законом о правима, обавезама и одговорностима пацијената, у члану 35. је прописано „Подаци из медицинске документације пацијента, односно из здравствене евиденције, могу се достављати и без пацијентове сагласности, на увид, у облику записа, односно извода из медицинске документације, а на захтјев суда, другог органа када је то прописано законом, када то захтијева заштита живота других људи, те физичка безбједност и здравље других људи, као и у другим случајевима предвиђеним прописима о заштити личних података који регулишу изузетке обраде личних података односно посебне категорије личних података, без сагласности пацијента.

Подаци из става 1. овог члана достављају се као службена тајна.“

У вези са наведеним, права пацијената нису повријеђена, нити је примјењива сагласност пацијента, када се ради о давању личних података о здравственом стању Комисији за утврђивање посебне здравствене способности.

3.10.2. Упоредни подаци мишљења 2013 – 2022

МИШЉЕЊА										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Укупно	230	290	267	206	180	206	169	142	186	144
Стручна мишљења	215	282	259	192	139	169	155	122	158	111
Јавним органима	94	80	84	64	66	46	63	45	64	49

Правним лицима	23	18	28	34	36	29	29	30	18	18
Физичким лицима	98	184	147	94	78	94	63	47	76	44
Мишљење на законе	9	6	6	8	38	31	12	18	18	30
Мишљење на подзаконске акте	5	1	0	4	2	3	1	1	4	4
Мишљење на друге правне акте	1	1	2	2	1	3	1	1	6	0

3.11 Главни регистар

Главни регистар је електронска евиденција основних података о збиркама личних података које воде контролори, а има за циљ да носиоце података информисе које личне податке контролори могу прикупљати и на други начин обрађивати. Ове информације Агенција обједињује и објављује, на који начин и настаје Главни регистар. Главни регистар пружа могућност Агенцији за сагледавање и анализу које врсте података су садржане у збиркама личних података контролора у одређеној области.

Регистрација контролора је обавеза контролора да прије успостављања збирке личних података доставе Агенцији обавијест о намјерованом успостављању збирке личних података са информацијама о збирци личних података прописаним чланом 13. Закона о заштити личних података. Начин испуњавања ове обавезе прописан је Правилником о начину вођења и обрасцу евиденције о збиркама личних података („Службени гласник БиХ“ бр. 52/09).

Контролори основне податке о збиркама личних података које воде, достављају на обрасцу „Евиденција о збирци личних података“. Агенција провјерава садржај достављених образаца, те утврђује да ли су достављени образци исправно попуњени. тј. да ли је обрада личних података у предметним евиденцијама, принципијелно, законита или не.

Ако образци нису исправно попуњени Агенција обавјештава контролора о грешкама, те налаже да се грешке исправе, а исправно попуњени образци доставе Агенцији.

Агенција региструје контролора у Главни регистар тако што му додјељује и доставља корисничко име и шифру, те му налаже да податке из достављених образаца унесе у Главни регистар.

У току 2022. године укупно је припремљено и достављено контролорима 255 аката и то: 63 акта са корисничким подацима и 192 акта везана за: неисправно попуњене образце, достављање нових корисничких података на захтјев контролора, одобрења за измјену раније уписаних података у Главни регистар и ургенција за унос података у Главни регистар.

Извршен је преглед унесених података за 416 евиденција о збирци личних података.

У сљедећој табели приказан је број контролора и збирки уписаних у Главни регистар, а графички је представљен период од 2016. године.

Контролори и збирке уписане у Главни регистар									
	од 2010. до 2015.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Укупно
Контролори	277	169	145	86	160	69	88	63	1057
Збирке личних података	1944	541	663	329	961	322	531	478	5769

3.12 Информациони систем

Редовне активности потребне за несметано функционисање Информационог система Агенције обухватају низ активности, и то: инсталирање, одржавање и надоградњу софтвера; креирање безбједносних копија за интерну базу, Главни регистар и *File* сервер; утврђивање и отклањање неправилности; дијагностификовање кварова и предлагање сервиса рачунара и других уређаја; припрему спецификација за набавку рачунара и рачунарске опреме; помоћ запосленим при коришћењу рачунара; обрађивање и вођење евиденције о хардверу и софтверу; техничко одржавање веб странице и додавање нових докумената на веб страницу Агенције и друге активности.

У току 2022. године извршено је значајно обнављање информатичке опреме. Набављен је сервер, осам десктоп рачунара и четири лаптопа.

3.12.1. Интерна база

Интерна база је у функцији од 2012. године. Садржи модуле: Инспекције, Мишљења, Одговори, Приговори и Службена дужност. Интерна база је развијена са циљем да се службеницима који раде на овим пословима омогући бржи и једноставнији начин доласка до потребних информација. Сви службеници су дужни да у Интерну базу унесу податке о пословима који су везани за наведене модуле. Уписивањем ових података у базу исти постају доступни и другим службеницима који имају право приступа.

У Интерну базу, до краја 2022. године, укупно је унесено 5643 докумената (рјешења, одговора, закључака, мишљења, итд.), по модулима: инспекције 586, мишљења 2388, одговори 786, приговори 1522 и службене дужности 361.

3.12.2. Систем управљања информационом безбједношћу (ИСО 27001)

ИСО 27001 је међународни стандард објављен од стране Међународне организације за стандардизацију (ИСО) који утврђује како управљати информационом безбједношћу. Овај стандард се може примијенити у организацији било којег типа и представља скуп најбољих свјетских пракси при управљању информационом безбједношћу. Пројекат изградње система управљања информационом безбједношћу (Пројекат ИСМС) покренут је 2014. године са циљем да се у Агенцији успостави систем безбједности информација. Као резултат спроведених активности донесено је низ процедура и других докумената, те Пословник управљања безбједношћу информација и Опште политике безбједности информација у току 2017. године.

У току 2022. године нису вршене измјене или дораде система.

3.13 Јавност рада и сарадња са медијима

Због сталне потребе промоције заштите личних података и приватности у Босни и Херцеговини, Агенција путем различитих активности континуирано јача свијест јавности о значају заштите личних података и приватности у оквиру својих могућности.

У сврху подизања свијести јавности о праву на заштиту личних података и приватности, Савјет Европе је, уз подршку Европске комисије, 2006. године прогласило 28. јануар европским Даном заштите података, који је у свијету познат и као Дан приватности. Овај дан уједно се обиљежава и као годишњица Конвенције (ЕТС 108) за заштиту лица у погледу аутоматске обраде личних података.

Агенција је тринаести пут обиљежила *европски дан заштите података*. Тим поводом одржана је Прес конференција 28. јануара у 11:00 сати у згради Спољнотрговинске коморе БиХ, на којој су медији упознати са најзначајнијим аспектима рада Агенције у претходној години и плановима за наредни период.

Према устаљеној пракси достављен је и попуњени Образац Јединици за заштиту података (ДПУ) Савјета Европе о активностима Агенције поводом обиљежавања Дана заштите података 2022. у Босни и Херцеговини како би могао бити уврштен у компилацију Прегледа активности по земљама Савјета Европе – *Data Protection Day (DPD) 2022* и бити доступан на Веб страници *DPO* на Дан заштите података 2022.

3.13.1. Активности везане за медије

Агенција је и током 2022. године, осим обиљежавања европског дана заштите података, информисала јавност о предузетим активностима, актуелним предметима и питањима, давањем одговора на упите медија, институција и грађана, путем саопштења и изјава, те гостовања у различитим медијима.

Проведене су сљедеће активности:

Издата су два саопштења за јавност, а на упите медија дато је пет изјава, два интервјуа и 18 писаних одговора, те су попуњена два упитника, како слиједи:

1. Саопштење за јавност поводом међународног Дана заштите података и приватности отпремљено медијима и објављено на Веб страници.

2. Саопштење за јавност поводом посјете Агенцији делегације Уреда резидентног координатора Уједињених нација у БиХ (РЦО), отпремљено медијима и објављено на Веб страници.
3. Изјава пред камером за ТВ *Aljazeera Balkans* на тему провјере диплома запослених у јавном сектору.
4. Изјава пред камером за РТВФБиХ у вези чињенице да Министарство унутрашњих послова РС прикупља податке о припадницима Оружаних снага БиХ и других безбједносних институција.
5. Изјава пред камером за РТРС на тему лажне наградне игре на друштвеним мрежама.
6. Телефонска изјава за РТВФБиХ на тему крађе идентитета.
7. Телефонска изјава за ТВН1 на тему обавијештености грађана о правима, друштвеним мрежама, те мјерама заштите и искуствима Агенције.
8. Телефонски интервју за Радио Слободна Европа у вези са злоупотребом личних података, могућности контроле, постојеће законске регулативе и њене усклађености са европским прописима.
9. Интервју пред камером за Центар за истраживачко новинарство (ЦИН) на тему злоупотребе личних података.
10. Одговор за Ливно Онлајн, на тему законитост објављивања имена и презимена кандидата који су прошли конкурсну процедуру по конкурсу за пријем полицијских службеника.
11. Одговор Агенцији Патриа на питање да ли је МУП РС пријавио Агенцији вођење евиденције о збиркама личних података у случају пописивања лица која раде у полицији, бивших припадника МУП-а РС, те припадника Оружаних снага БиХ, а који се прикупљају по обрасцу Д-19 МУП РС.
12. Одговор РТВФБиХ у вези са чињеницом да МУП РС прикупља податке о припадницима Оружаних снага БиХ и других безбједносних институција.
13. Одговор ТВ Манифест везан за допис који је послан свим основним и средњим школама на подручју Кантона Сарајево у којем се налаже да се униште све контролне листе за дневно праћење здравственог стања, листе контаката и епидемиолошки упитници за „трећа“ лица која су морала ући у просторије поменутих установа.
14. Одговор оснивачу интернет портала *Bisce.ba*, на тему давање података о власнику домене надлежним органима.
15. Одговор оснивачу интернет портала *Bisce.ba*, на тему јавне објаве података власника и новинара интернет портала.
16. Одговор Ј.С. на тему легитимисања грађана, корисника профила, од стране *Facebook*-а.
17. Одговор порталу Бањалука.нет везан за евентуални коментар Агенције на приједлог Закона о упису припадности конститутивном народу, националној мањини и осталима, те на питање да ли би доношење таквог закона значило и кршење других законских рјешења у оном дијелу који се односи на заштиту личних података грађана БиХ.
18. Одговор порталу РТВФБиХ везан за евентуални коментар Агенције на приједлог Закона о упису припадности конститутивном народу, националној мањини и осталима, те на питања колико је то прихватљиво и коси ли се са принципима о тајности података.

19. Одговор Центру за истраживачко новинарство (ЦИН) с појашњењем одређених нејасноћа у пракси које се односе на проблеме у слободном приступу информација које су под контролом правосудних институција.
20. Одговор Центру за истраживачко новинарство (ЦИН) на питање на који начин ЦИН може пријавити Агенцији фирму Проинтер за незаконито/неправилно обрађивање личних података.
21. Одговор Ослобођењу на питање да ли су грађани дужни да доставе своје податке мјесној заједници кроз копије ЗК извадака у сврху спровођења анкете о наплати паркинга или се могу позвати на Закон.
22. Одговор порталу *Gerila.info* на питање да ли јавна установа попут Центра за социјални рад може давати личне податке односно спискове корисника наведене установе некој политичкој партији.
23. Одговор порталу Ликвидно у вези са проблемима незаконите обраде личних података, те на питања ко има право и под којим условима да контактира грађанина и понуди му робу и услуге, те да ли се Агенцији обраћају корисници друштвених мрежа којима је украден дигитални идентитет.
24. Одговор БЛ порталу у вези са безбједношћу и заштитом личних података похрањених на сервере изван Босне и Херцеговине.
25. Одговор РТРС на питање да ли се као злоупотреба личних података тумачи евентуална чињеница да је Градоначелник Бање Луке из просторија Градске управе (Одјељења за инспекцијске послове) пренио у страначке просторије документацију са рјешењима грађана о изолацији током пандемије *Covid -19*.
26. Одговор порталу Радио Сарајево на питања колики је износ казни за постављање незаконитог видео надзора, те које су дозволе потребне за постављање видео надзора.
27. Одговор Радију Слободна Европа у вези са информацијом да ли Кабинет председника Републике Српске може тражити од новинара при регистрацији за акредитацију (осим имена и презимена) и слjedeће податке: име оца, датум рођења, адресу пребивалишта, јединствени матични број, број личне карте и регистарски број возила.
28. Анонимни Упитник попуњен и онлајн достављен Генералном секретаријату савјета министара БиХ са одговорима на 20 питања о коришћењу друштвених мрежа у Институцијама БиХ.
29. Служба за информисање Генералног секретаријата Савјета министара БиХ спровела је анонимно онлајн истраживање о коришћењу платформе Међуинституционалне мреже комуникатора, с циљем прикупљања искустава, примједби и сугестија у вези с том платформом, ради њеног унапређења у обостраном интересу.

3.13.2. Активности везане за Веб страницу Агенције

На Веб страници Агенције објављена су 64 документа. Укупан број објављених докумената је знатно већи јер се већина садржаја објављује на три језика (БХС), док се поједини документи објављују и на енглеском језику. Укупан број документа који су објављени на Веб страници износи 204.

За праћење посјета веб страници Агенције, а у складу са правилима система „е-владе”, користи се програм *Google Analytics*.

На основу података Google Analytics-а произлази да је укупан број посјетилаца веб странице Агенције, у извјештајном периоду, био 26618. То су посјетиоци који су приликом посјете активно прегледали садржаје (покренули бар једну сесију).

Највећи број посјетилаца је из Њемачке 11363, а даље слиједе Босна и Херцеговина 9663, Француска 2441, САД 487, Србија 484, Хрватска 237, Низоземска 167, Кина 125, Саудијска Арабија 122, Велика Британија 120 итд.

Укупан број прегледаних страница је 125931. У овај број се убрајају и поновљени прикази појединачних страница. У односу на 2021. годину, у којој је број прегледаних страница износио 117278, то је повећање за 8653 прегледа.

За приступ веб страници Агенције коришћен је десктоп рачунар у 81,38%, а мобилни уређај у 18,62% приступа.

3.14 Хелп деск

Основна сврха успостављања ХЕЛП ДЕСКА је да физичка лица и заинтересовани правни субјекти могу путем контакт телефона поставити конкретна питања из области заштите личних података. Запримљено је 512 позива од стране физичких и правних лица, што је знатно већи број у односу на претходни период када су запримљена 463 позива.

Иако је основна функција ХЕЛП ДЕСКА да се грађанима и правним лицима на брз и једноставан начин пружи подршка, исти се у великом броју користи и од стране представника јавних органа да би ријешили појединачне случајеве које имају у раду. Јавним органима је на ово редовно указивано, те су били упућени да се Агенцији обрате захтјевом за давање мишљења.

3.15 Учесће на конференцијама, семинарима и округлим столовима

У извјештајном периоду Агенција је спроводила и сарадњу са институцијама и организацијама, учешћем на конференцијама и радионицама које су имале за предмет унапрјеђење и заштиту људских права и основних слобода.

Представници Агенције су учествовали на сљедећим догађајима:

1. Радионица на тему „Заштита личних података у контексту примјене Закона о слободи приступа информацијама“ у организацији Мреже прогресивних иницијатива, којој су присуствовали службеници за информисање и њихови надређени из општина са подручја Кантона Сарајево. Представник Агенције је учествовао на радионици са излагањем о надлежностима Агенције, инспекцијском надзору и судској пракси у Босни и Херцеговини. Радионица је одржана 22. јула.
2. Едукативни скуп у склопу Пројекта Заштита дјете на интернету у системима корисника дозвола Регулаторне агенције за комуникације БиХ у склопу кампање Вебобран чији је циљ заштита дјете на интернету, који је одржан 15. децембра.
3. Састанци у оквиру Пројекта Јачање институционалних капацитета у области слободe изражавања и информисања у Босни и Херцеговини (ЕФЕх), који су одржани 23. марта и 1. децембра.
4. Представљање пројекта Превенција узнемиравања на основу пола и сексуалног узнемиравања на радном мјесту, које је одржано 20. априла.
5. Представљање пројекта Промоција различитости и једнакости у Босни и Херцеговини – мапирање узрока, манифестација и последица говора мржње, које је одржан 5-6 маја.

6. Представљање студије Регулација штетног садржаја на интернету у Босни и Херцеговини која је одржана 11. маја у организацији Медија центра.
7. Међународна научноистраживачка конференција: Стање људских права у Босни и Херцеговини, која је одржана 20. маја.
8. Састанак портпарола и службеника за односе са јавношћу, у организацији Службе за информисање Генералног секретаријата Савјета министара БиХ, који је одржан 08. децембра.

3.16 Састанци са представницима међународних органа и организација, јавних органа, правних лица и физичких лица

1. Састанку са представницима Министарства правде БиХ, Дирекције за европске интеграције Савјета министара БиХ и Министарства цивилних послова БиХ уз учешће представника Генералне дирекције Европске комисије за правосуђе и потрошаче, а на позив Делегације ЕУ у БиХ. Тема састанка је била Приједлог закона о заштити личних података, његова поједина рјешења на која су Министарство правде БиХ и Министарство финансија и трезора БиХ имали негативно мишљење, а тичу се статуса Агенције као независног надзорног органа. Састанак је одржан 23. новембра у онлајн форми.
2. Састанак са представницима Друштва Црвеног крста/крижа БиХ на тему обавјештавања корисника о повреди њиховог права и угрожавања личних података. Састанак је одржан 2. фебруара.
3. Састанак са представником политичког одјела ОХР-а. Тема састанка био је предмет који је Агенција покренула против МУП-а РС због обраде личних података бивших припадника безбједносних агенција. Састанак је одржан 22. марта.
4. Састанак са представником ГИЗ-а. Тема састанка било је информисање о проблемима и околностима усљед којих домаће законодавство није усаглашено са Општом уредбом о заштити података и зашто нови Закон о заштити личних података још није упућен у парламентарну процедуру. Састанак је одржан 22. марта.
5. Састанак са представницима Канцеларије резидентног координатора Уједињених нација у БиХ (РЦО) као националног службеника за људска права. Тема састанка било је стање у области заштите личних података у Босни и Херцеговини. Састанак је одржан 30 марта.
6. Састанак са представницима фирме НСофт, на тему обрада биометријских података путем видео надзора. Наведена фирма се бави развојем софтверских рјешења за различите потребе и њиховом продајом на тржишту. Састанак је одржан 06. марта.
7. Састанак са представницима фирме „Multiservice“. Тема састанка је била могућност размјене података са полицијским органима у сврху идентификације иностраних починилаца прекршаја евидентираних стационарним камерама. Састанак је одржан 26 јула.
8. Састанак са представником Института за акредитовање БиХ. Тема састанка била је увођење система видео надзора на уласку у просторије Института, доношење Одлуке о истом, те пријављивање збирке личних података о видео надзору у Главни регистар Агенције. Састанак је одржан 27. новембра.
9. Састанак са представницима друштва Аутоцеста Федерације БиХ. Тема састанка било је правилно поступање по рјешењу Агенције у вези прикупљања документације приликом ослобађања одређених категорија од плаћање цестарине. Састанак је одржан 04. новембра.

10. Састанку у Делегацији Европске уније у БиХ у оквиру пројекта „Мисија стручне процјене на основу појединачних предмета у области независних надзорних или регулаторних органа“. На састанку су дате информације о законском оквиру у области заштите личних података, проблемима у раду и изазовима са којима се сусреће Агенција. Састанак је одржан 30 новембра.
11. Завршни састанак у просторијама Делегације Европске уније у БиХ у оквиру пројекта „Мисија стручне процјене на основу појединачних предмета у области независних надзорних или регулаторних органа“. На састанку су изнесена запажања и процјене тима Делегације ЕУ у односу на рад и функционисање независних регулатора али у оквиру овог пројекта није вршена стручна процјена Агенције. Састанак је одржан 02 децембра.

3.17 Међународна сарадња

Агенција је због природе послова упућена на међународну сарадњу, а једна од њених обавеза је учешће на различитим радионицама, обукама, семинарима, нарочито међународним конференцијама и радним групама као активни члан или посматрач. Сходно могућностима, Агенција настоји да редовно и активно учествује на међународном плану и на тај начин допринесе континуираном развоју рада, проналажењу бољих рјешења, усклађивању домаћег законодавства у области заштите личних података са европским и свјетским нормама и стандардима, те да испуњава преузете међународне обавезе.

Босна и Херцеговина је пуноправна чланица сљедећих међународних органа и организација:

1. Савјетодавни одбор Конвенције за заштиту појединаца у погледу аутоматске обраде личних података (ЕТС 108) *T-PD* при Савјету Европе. (Босна и Херцеговина је 2013, 2014. и 2016. била пуноправна чланица *Ad hoc* Одбора за заштиту података (*CAHDATA*), којем је био повјерен задатак финализације приједлога модернизације Конвенције (ЕТС 108) под надлежношћу Одбора министара ЕУ),
2. Глобална скупштина приватности (*GPA*). *GPA* је глобални годишњи форум на којем независни регулатори о приватности, заштити података и слободи информација усвајају резолуције и препоруке на високом нивоу упућене владама и међународним организацијама,
3. Европска конференција органа за заштиту података (*ECDPA*), позната и под називом Прољетна конференција, која је стална и највећа конференција европских органа за заштиту података органа за заштиту личних података земаља Централне и Источне Европе (*CEEDPA*)⁶. (Босна и Херцеговина је 2016. у Сарајеву била домаћин 18. *CEEDPA*-е у организацији Агенције (52 учесника из 16 земаља чланица *CEEDPA*-е и Савјета Европе).

Европска радионица руковођења случајем - *European Case Handling Workshop (ECHW)* одржава се годишње на нивоу кадрова који раде на практичним активностима у органима за заштиту података. Радионица је под покровитељством Прољетне конференције (*ECDPA*), добија мандат од ње и подноси извјештај директно њој. На Радионицу (и усклађену *Circa* мрежу) позивају се само органи за заштиту података која

6 Међународног форум сарадње који омогућава торганима за заштиту података земаља Централне и Источне Европе размјену њихових јединствених искуства у пољу заштите података. *CEEDPA* је основана 2001. на иницијативу пољског Генералног инспектората за заштиту личних података (*GIODO*), који обавља посао Секретаријата. Чланице *CEEDPA*-е су 18 земаља Централне и Источне Европе, које одржавају редовне годишње радне конференције представника националних органа за заштиту података.

су акредитирани чланови *ECDPA*. Фокус Радионице је на свакодневним праксама органа за заштиту података и ширењу националних искустава и најбољих пракси. (Босна и Херцеговина је 2013. године у Сарајеву била домаћин 25. Радионице управљања случајем (*CHW*))

4. Форум сарадње органа за заштиту података из регије бивше Југославије „*Initiative 20i7*“, успостављен Декларацијом о сарадњи 2017. на иницијативу органа за заштиту личних података Републике Словеније.⁷
5. Савјет за регионалну сарадњу (*RCC*) је свеобухватни оквир сарадње, суфинансиран од стране Европске Уније, који укључује учеснике из Југоисточне Европе, чланове међународне заједнице и донаторе да се баве темама од интереса за Југоисточну Европу. РЦЦ је службено успостављен 2008. године на Састанку министара вањских послова Процеса сарадње у Југоисточној Европи (*SEECF*) у Софији. *RCC* врло уско сарађује са свим владама земаља у регији и релевантним механизмима регионалне сарадње, што је уређено Статутом и трогодишњим стратегијама и програмима рада (*SWP*), који се баве потребама Југоисточне Европе у економском и социјалном развоју, енергетици и инфраструктури, правосуђу и унутрашњим пословима, безбједносној сарадњи и изградњи институционалног и људског капитала.

Поменута пуноправна чланства намећу активно учешће Агенције и испуњавање различитих обавеза.

3.17.1. Учесће на међународним конференцијама и догађајима⁸

Агенција је пропратила сва значајна међународна дешавања путем достављене документације, те је учествовала непосредно или онлајн на следећим конференцијама и сједницама:

1. Прољетна конференција европских органа за заштиту личних података (*ECEDPA 2022*). Конференција је одржана од 19-20. маја у Цавтату, Р. Хрватска. На конференцији су учествовала два представника испред Агенције.
2. Конференција регионална перспектива онлајн изборне кампање - изазови и могућности за изборни интегритет. Конференција је одржана од 17-18. маја у Подгорици, Црна Гора.

⁷ Циљ форума је окупити на редовним годишњим састанцима представнике органа за заштиту података сличних географских, историјских и законских оквира, који се сусрећу са сличним проблемима и изазовима заштите података, а који су постављени услед реформе ЕУ законодавства, повећане дигитализације и глобалног преноса личних података. Овај Форум сарадње успостављен је по узору на иницијативу „Нордијска акција“, која је удружила органе за заштиту података нордијских земаља (Шведске, Данске, Норвешке, Исланда и Финске) и показала се као примјер добре праксе.

⁸ Напомена

Пети регионални састанак „*Initiativa 20i7*“

Подсећамо да је Босна и Херцеговина требало да буде домаћин четвртог састанка у Мостару 2020. године, а што је одгођено због пандемије *Covid-19* за 2021. годину. Обавеза наше земље се пренијела и у 2022. годину али због недостатка средстава Агенција није могла, у својству домаћина, организовати састанак „*Initiativa 20i7*“. Подсећамо Агенција као и остале институције БиХ су се финансирале на основу привременог финансирања и није било могуће организовати састак услед тих околности.

Секретаријат „*Initiativa 20i7*“ је покушао организовати састанак у другој чланици али је и његово одржавање отказано.

Догађај је организован од стране Уреда за демократске институције и људска права (ODIHR) и мисије OSCE-а у Црној гори у оквиру пројекта Подршка изборима на Западном Балкану, који су финансирани ЕУ и Аустријска развојна агенција. На конференцији је учествовао један представник Агенције.

3. Глобална скупштина приватности (GPA). 44. глобална скупштина приватности је одржана од 25-28. октобра у Истанбулу, Турска. Испред Агенције на конференцији је учествовао један представник.
4. Европска радионица управљања случајем (ECHW) 2022. Одржана је 17-19 новембра у Тбилисију, Грузија. Испред Агенције на конференцији су учествовала два представника.
5. 43. пленарна сједница Савјетодавног одбора Конвенције за заштиту појединаца у погледу аутоматске обраде личних података Савјета Европе. Сједница је одржана 16-18 новембра у Стразбуру, Р. Француска. На сједници је учествовао један представник Агенције.
6. Конференција о Конвенцији 108+ поводом дана заштите података 2022. Конференција је одржана 27.1. у онлајн формату чији домаћин је био талијанско предсједништво Одбора министара Савјета Европе. Овај догађај се одржао у контексту унапрјеђења ратификације Конвенције 108+. На конференцији је учествовао један представник Агенције.
7. Интернетска серија панел дискусија Закони о заштити података на Западном Балкану: Разговарајмо о адекватности. У организацији Истраживачког центра за право и дигитализацију Универзитета Passau (FREDI), дискусије су се одржавале путем ZOOM платформе у форми вебинара. Пета панел дискусија са Босном и Херцеговином одржана је 25. јануара уз учешће једног представника Агенције и представника удружења грађана „Зашто не“.

3.17.2. Сарадња са Дирекцијом за европске интеграције Савјет министара БиХ (ДЕИ ВМ БиХ)

Сарадња са ДЕИ ВМ БиХ у 2022. години обухватала је обавезе Агенције везане за специфична питања:

- Пододбор за правду слободу и безбједност између ЕУ и БиХ (обавезе везане за 6. састанак Пододбора). Састанци су одржани у онлајн формату 8-9 и 29. новембра.
- Обавезе Агенције везане за учешће у двије радне групе за европске интеграције *Радне групе за политичке критеријуме и Радне групе за Поглавље 23 (Правосуђе и основна права)*
- Обавезе Агенције везане за израду Програма интегрисања БиХ у ЕУ, консултације су одржане 12. октобра у онлајн формату.

3.18 Нормативни дио и администрација

3.18.1. Нормативни дио

У нормативном дијелу, донесени су сљедећи акти:

- 172 рјешења;
- 50 одлука од чега се 40 односи на област јавних набавки;
- 33 уговора од чега су два уговора о раду на неодређено вријеме, 11 уговора о дјелу, 19 уговора о јавним набавкама и један оквирни споразум и

- 6 увјерења.

3.18.2. Административни дио

У административном дијелу спроведене су сљедеће активности:

- примљена су и формирана 1.124 нова предмета;
- протоколисана су 14.072 акта;
- унутар Агенције, по секторима и одсјецима, задужено је 4.255 аката;
- примљено је и протоколисано 217 рачуна;
- примљен је и протоколисан 101 службени гласник;
- путем курира, ПТТ-а и и-мејла отпремљена су 3.023 акта;
- архивирана су 1.543 предмета, у уписник УП 1 уписана су 402 предмета, док у уписник УП 2 није било уписаних предмета.

Све напријед наведене статистичке показатеље треба помножити са два с обзиром да се свака радња спроводи кроз писани и електронски протокол.

3.19 Остале активности

У извјештајном периоду спроведене су активности које се односе на сљедеће:

- Годишњи извјештај о заштити личних података за 2021. годину у Босни и Херцеговини који је достављен Парламентарној скупштини БиХ и објављен на службеној веб страници Агенције.
- Годишњи извјештај о поднесеним захтјевима за слободан приступ информацијама који је достављен институцији Омбудсмана за људска права БиХ.
- Годишњи извјештај о рјешавању управних ствари у управним поступцима који је достављен Министарству правде БиХ.
- Годишњи извјештај о спровођењу Плана борбе против корупције који је достављен Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције.
- Запримљена су три захтјева за слободан приступ информацијама, на које је у законом прописаним роковима одговорено.
- Привремени План јавних набавки и допуне Плана јавних набавки за 2022. годину у складу са Одлукама о привременом финансирању и усвојеним Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ.
- Континуирано праћење реализације уговора /оквирног споразума кроз образац праћења реализације за 2022. годину и њихов објава на веб страници.
- Средњорочни програм рада 2023-2025. годину и Акциони план рада Агенције за период 2023-2025. годину.
- Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли (ГИ ФУК) за 2021. годину

IV. ЗАКЉУЧЦИ

И у овом Закључку истичемо услове у којима Агенција ради и дјелује, а тичу се недостатка новог Правилника о унутрашњој организацији, службеног возила за потребе инспекције, канцеларијског простора, те људских ресурса. Поред тога што је Парламентарна скупштина БиХ усвајала закључке изнесене у ранијим годишњим извјештајима о заштити личних података, на основу којих је било реално очекивати одређене помаке, то је изостало. Дакле, проблеми и даље постоје, детаљно су описани под тачкама II. 2.2 и III. 3.3, тако да Агенција оправдано и у овом извјештају предлаже усвајање закључака којима би се ријешили проблеми у њеном раду и дјелимично ублажио недостатак људских ресурса. Једина разлика у односу на претходни период је што је Савјет министара БиХ донио одлуку којом је задужио Министарство финансија и трезора БиХ, да допуни Правилник о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ, којим ће бити предвиђено и службено возило за потребе инспекцијског надзора у Агенцији. Ова одлука још није донесена.

Указујемо и на недостатак новог Закона о заштити личних података за чије усвајање, су такође, постојали усвојени закључци Парламентарне скупштине БиХ и Савјета министара БиХ али резултата није било. Подсјећамо да је усвајање новог Закона о заштити личних података усклађеног са европским прописима предуслов за европске интеграције и у другим областима.

Као позитивну чињеницу, истичемо ратификацију Конвенције 108 +, којом је такође наметнута обавеза усклађивања домаћег законодавства са европским.

Као што произлази из презентованих активности, Агенција је у складу са својим капацитетима извршавала послове и задатке који су јој повјерени. Статистички показатељи су на нивоу оних из претходних година осим података о броју запримљених приговора, који је већи у односу на претходне периоде. Највећи број приговора и у овом извјештајном периоду поднесен је у вези са обрадом личних података путем камера видео надзора.

Још једном позивамо Савјет министара БиХ и Парламентарну скупштину БиХ да уваже захтјеве Агенције у погледу њене капацитираности, те да усвоје нови Закон о заштити личних података како би Босна и Херцеговина, као и друге државе у Европи, достигла тражени ниво заштите личних података.

САДРЖАЈ

I.	УВОД.....	2
1.1	Опште напомене.....	2
1.2	Међународни правни извори.....	2
1.3	Домаћи правни прописи.....	3
1.4	Обавеза усклађивања домаћег законодавства са европским стандардима.....	4
II.	АКТУЕЛНОСТИ.....	5
2.1	Обавезе јавне власти приликом усвајања нових законских рјешења до доношења новог Закона о заштити личних података.....	5
III.	РАД АГЕНЦИЈЕ.....	8
3.1	Надлежности Агенције.....	8
3.2	Овлашћења Агенције.....	9
3.3	Независност и капацитети Агенције.....	9
3.4	Инспекцијски надзори.....	11
3.4.1.	Редовни инспекцијски надзори.....	11
3.4.2.	Ревизијски инспекцијски надзори.....	13
3.4.3.	Ванредни инспекцијски надзори.....	13
3.4.4.	Упоредни подаци инспекцијских послова 2013 – 2022.....	14
3.5	Приговори.....	15
3.5.1.	Рјешавање по приговорима.....	15
3.5.2.	Приговори против контролора из јавног сектора.....	16
3.5.3.	Приговори против контролора из приватног сектора.....	16
3.5.4.	Приговори из 2020. и 2021. године који су окончани у извјештајном периоду.....	17
3.5.5.	Упоредни подаци приговора 2013 – 2022.....	20
3.6	Службена дужност.....	21
3.6.1.	Покренути поступци по службеној дужности.....	21
3.6.2.	Поступци по службеној дужности према контролорима из јавног сектора.....	21
3.6.3.	Поступци по службеној дужности према контролорима из приватног сектора.....	23
3.6.3.1.	Поступци по службеној дужности према контролорима - правним лицима.....	23
3.6.4.	Поступци по службеној дужности према контролорима - физичким лицима.....	23
3.6.5.	Предмети из 2020. и 2021. године ријешени у извјештајном периоду.....	24
3.6.6.	Упоредни подаци поступака по службеној дужности 2013 – 2022.....	26
3.7	Примјери из праксе.....	27
3.7.1.	Објављивање негативног извјештаја комисије за избор академског особља, на службеној веб страници факултета.....	27
3.7.2.	Регистрација возила и обрада личних података.....	29
3.7.3.	Обрада личних података припадника безбједносних агенција од стране МУП-а.....	31
3.7.4.	Фотографисање запослених приликом евидентирања присуства на послу.....	35
3.8	Кажњавање – прекршајни поступци.....	37
3.8.1.	Прекршајни налози.....	37
3.8.2.	Прекршајни судски поступци.....	38
3.8.3.	Упоредни подаци прекршајних налога 2013 – 2022.....	41
3.9	Управни спорови.....	42
3.9.1.	Судске одлуке.....	42
3.9.2.	Управни спорови из 2022. године.....	44
3.9.3.	Упоредни подаци управних спорова 2013 – 2022.....	46

3.10 Мишљења	47
3.10.1. Мишљења на законе, подзаконске акте и друге правне акте	47
3.10.1.1. Нацрти и приједлози закона достављени на мишљење:	47
3.10.1.2. Подзаконски акти достављени на мишљење:	55
3.10.2. Упоредни подаци мишљења 2013 – 2022	57
3.11 Главни регистар	58
3.12 Информациони систем	60
3.12.1. Интерна база	60
3.12.2. Систем управљања информационом безбједношћу (ИСО 27001).....	61
3.13 Јавност рада и сарадња са медијима	61
3.13.1. Активности везане за медије	61
3.13.2. Активности везане за Веб страницу Агенције	63
3.14 Хелп деск	64
3.15 Учешће на конференцијама, семинарима и округлим столовима	64
3.16 Састанци са представницима међународних органа и организација, јавних органа, правних лица и физичких лица	65
3.17 Међународна сарадња	66
3.17.1. Учешће на међународним конференцијама и догађајима.....	67
3.17.2. Сарадња са Дирекцијом за европске интеграције Савјет министара БиХ (ДЕИ ВМ БиХ).....	68
3.18 Нормативни дио и администрација	68
3.18.1. Нормативни дио	68
3.18.2. Административни дио	69
3.19 Остале активности	69
IV. ЗАКЉУЧЦИ	70
САДРЖАЈ	71